1928. október 7 Vasárnap

X. évfolyam. 228. szám

K.M.N. MÚZEUM HÍRLAP OSZTÁLYA

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
Szerkesztőség T. 3 47. o Kiadóhivatal T. 3-48

Zenekulturánk

Több ok késztet arra, hogy a magyar zenekulturáról néhány nagyon komoly szót elmondjunk. Debrecen kétségtelenül kezd erős zenei életet élni: egyre fejlődő zeneiskolája, tömeges és nagystilü hangversenyei, a Máv. filharmonikus zenekar hatalmas teljesitményei, egész sereg kamarazene csoportosulásai, néhány kiváló művész-tanárnak egyre szélesebb körben elgyürüdző hatása, — mindmind egy elmélyülő, messzebb és messzebb ágazó zenei kulturának az örvendetes jeleit mutatják.

De vajjon nincs-e hát semmi kifogásolni való ezen a lüktető zenei életen?

Mielőtt erre válaszolnánk, ide iktatom egy hires zenetudósunknak, id. Ábrányi Kornélnak, a következő mondásait (A magyar zene a 19-ik században Bp. 1900. 695. l.): „Ha a kozmopolitizmus imminens veszedelmeit fel akarjuk ismerni: nem elég a panaszt csak ugy általánosságban a világba dobni, hanem nevén kell nevezni a gyermeket, mert ugy találomra, sokszor ott látjuk, ahol valóságban nincsen s ott nem vesszük észre, ahol hiheteten módon ront, bont. És nevén nevezek egy ilyen gyermeket, amelyről a dal már olyan **régi, hogy talán ki sem lehet** többé irtani. Azt zengi e dal, hogy *Magyarországon* — főleg pedig a fővárosban, amely irányadó, — *a nemzeti szellemet s a hazafias érzületet irtó, mételyező kozmopolitizmust mindenek felett a zene terén kell kereni, azon a talajon, amely leginkább van hivatva olyan lelki s érkell keresni, azon a talajon, mely legerősebben buzgó forrását a nemzeti érzületnek.*"

Régen, 1900-ban, irta ezeket Ábrányi. De irták és mondották akkoriban még sokan, mások is. Felemelték a szavukat sajtóban és parlamentben egyaránt azon veszedelmes és végső eredményében végzetes irányzat ellen, amely a magyar zenét minden vonalon: tantermekben és hangverseny pódiumokon, zenekarban és szóló szereplésben, hangszer- és élőszózenében, az opera szinpadján és vidéki mükedvelő estéken, következetesen elhanyagolta, háttérbe szoritotta, lenézte, ellenben a külföldit pártolta, terjesztette, égig magasztalta. Pedig sok mindenfélére lehetünk mi, magyarok, büszkék, de annyi bizonyos, hogy minden dicsekvésünk tárgyai között a legelsők között van a magyar zene. Bartók Béla pld., akinek szaktudását azt hiszem, senki kétségbe nem vonja, ezt irja:

„Meggyőződésem szerint igazi, u. n. szükebb értelemben vett népi dallamaink (a magyar népzenéről van szó) mindegyike valóságos mintaképe a legmagasabbrendü müvészi tökéletességnek. Kicsinyben ugyanolyan mestermünek tekintem, mint a nagyobb formák világában egy Bach-fugát, vagy Mozart-szonátát". (Zenei Szemle, 1928. március—április 57. l).

Ezt egy Bartók mondja. Azért tartom szánandó tökfilkóknak azokat, akik a magyar zenéről kicsinyléssel, olykor megvetéssel beszélnek, holott zavaros értelmi és érzelmi világuk meg se birja közeliteni annak a szépségét.

Azonban — sajnos — hiába hangoztatták a maguk intő szózatát Ábrányi és vele egy véleményen levők, mert a kozmopolitizmus buján tenyészett tovább minden téren és igy a zenében is. A nemzeti érzés pedig egyre gyöngült, erőtlenedett és mikor 1918. őszén és 1919. tavaszán a legnagyobb szükség lett volna rá, már akkor szinte életképtelenné zsugorodott össze. A sok-sok ok között tehát, melyeknek eredménye mai megalázott, nyomorult állapotok, ott szerepel egyik lényeges tényező gyanánt a kozmopolita zene is, mely „irtja, mételyezi a nemzeti érzületet." Természetes volna ezek után, ha azóta, a multak keserü tapasztalatai nyomában zenekulturánk gyökeresen átalakult volna és középpontjában uralkodó szereppel és hivatással a magyar zene állana. Ha azonban ilyen szempontból vizsgálódunk, akkor nem sok jót és biztatót találunk ma sem, a közemult rettenetes mementója után. A fővárosról nem kivánok irni, de egy pár helyi jelenségre rámutatok.

A városi zeneiskolában sok tanszék van, rendes és óraadói minőségben, de egyetlen egy sincs, amely kizárólag a magyar zenének lenne a katedrája. Az ugynevezett növendékek hangversenyein előadott darabok jelentékeny száma, bár ujabban dicséretes haladás mutatkozik e tekintetben, még ma is külföldi szerzők müve. A nagy, müvész-koncertek programmja a Bika pódiumán nálunk is 90%-ban idegen muzsika, magyar szerzők és magyar darabok csak a müsor legeslegvégén, vagy esetleg holmi „ráadás" képen hamupipőkéznek. Az élőszózenének szövege legtöbbször német, francia, olasz stb., holott a klasszikus értékü müveknek legtöbbje már jól le van forditva magyarra. Az ujabban lábrakapott népszerü hangversenyek megérdemelt tisztelettel áldoznak egy-egy külföldi celebritásnak, de talán akadna magyar zenei lángelme is, akit érdemes volna az ifjusággal megismertetni? Ideirjam-e még, hogy a magyar zenének olyan százados hagyományát is, mint a cigányzene, kezdi elsenyveszteni a divat hóbortja? Vagy hogy egy-egy dalkör estélyén éppen a hivatalos világ és zenei élet korifeusai szoktak legkevésbbé megjelenni, pedig ezek az egyletek a magyar dalnak buzgó, lelkes müvelői.

Talán elég lesz ennyi adatra rámutatni, amiből kitetszik, hogy a legmagyarabb civitás zenei életében nincs minden rendben, sőt nagyon is sok a kifogásolható tünet. Nekünk Trianon óta mindent meg kell mozgatni, ami az igazi hazafias érzületet ébren tartja, tovább fejleszti. Már pedig a zene azon talaj, „amely leginkább van hivatva oly lelki és érzési hajtásokat termelni, amelyek legerősebben buzgó forrásai a nemzeti érzületnek." Tehát nem eltörölni kell a városi zeneiskolákat, hanem minden erővel tovább fejleszteni, azonban abban legelső sorban a magyar **zenét kell müvelni és tanitani.** Látogassuk a koncerteket is,de annak müsora legalább fele részben magyar legyen: mi fizetünk, tehát ezt meg is kivánhatjuk. Finnországban (mondotta nekem a nyáron Helsinkiben Helga Saiko világhirü finn énekesnő) nem is mernek olyan hangversenyt hirdetni, amelynek programmján nincs többségben a finn zenedarab. Pedig Suomi most szabad, mi meg rabok vagunk!

Nagy érdeme lenne Debrecennek, ha zenei életében teljes magyar korszakot tudna megteremteni.

Dr Bessenyei Lajos.

Impozáns keretek között folyt le a debreceni egyetemi ifjuság október hatodiki gyászünnepélye

„A feltámadni akaró nemzetnek hősökre és vértanukra van szüksége" mondotta dr Darkó Jenő rector magnifikus nagyhatásu ünnepi beszédében

(A Hajdufőld tudósitójától.) Az aradi tizenhárom vértanu nyolcvanadik gyászünnepén Debrecen hazafias társadalma impozáns módon adott kifejezést a magyar mártirsors hőseinek emléke előtt. Az a méltóságteljes tiszteletadás, mely az egyetemi ifjuság ünnepségén át a magyar történet minden vértanujának lelkét és példáját felidézte, magasan kiemelkedett a márciusi és októberi ünnepélyek frázisos sokadalmából s minden mozzanatával bebizonyitotta, hogy az uj magyar ifjuságnak lelki és erkölcsi nevelésére szolgált.

Dr. *Darkó* Jenő egyetemi rector magnificus és dr. *Fazakas* Sándor egyetemi magántanár, kerületi „Turul"-vezér nagyszabásu beszédei, melyek bekapcsolódva a magyar sors aktualitásába, minden nemzeti vértanuk példáját odaállitották az ifjuság szeme elé, méltó választ kaptak abban az impozáns, fegyelmezett és katonás felvonulásban, mely az egyetemi bajtársak tömött sorai között a feltámadásnak igéretét vitte.

Mint jellemző momentumot emlitjük meg, hogy a vármegyeháza diszteréből mindazok hiányoztak, akik a „negyvennyolcas" és „függetlenségi" jelszavakon élősködve egész ál-hazafiságukat abban élik ki, hogy a márciusi és októberi ünnepek eszményeinek hamis tartalmat igyekeznek adni.

A bajtársi egyesületek emlékünnepélye a vármegyeházán

A „Turul" Szövetség debreceni vezérségéhez tartozó „Árpád", „Csaba", „Festetich" és „Werbőczy" bajtársi egyesületek, valamnt a „Szefhe" tagjai nyolc év óta hagyományossá vált keretek között ünnepelték meg október hatodikát. A vármegyeháza disztermét zsufolásig megtöltötte Debrecen hazafias magyar társadalmának szine-java, élén dr. *Darkó* Jenő egyetemi rector magnificussal, az „Árpád" bajtársi egyesület dominusával. A diszteremben vonuló bajtársak élén dr. *Fazakas* Sándor egyetemi professzor, kerületi „Turul"-vezér haladt, mellette *Ónody* Jenő kerületi alvezér, dr. *Des Cembes* László „Werbőczy"-vezér, *Tankó* Béla „Árpád"-vezér, *Nitsch* Ernő „Festetich"-vezér, főlövészmester és *Sarkady* András „Werbőczy"-levente, mint zészlóhordozó. — Az oszlop parancsnoka Nitsch Ernő főlövészmester volt, mig a „Szefhe" tagjai *Fülöp* Sándor elnök vezetésével jelentek meg. Dr. *Darkó* Jenő rector magnificus és az ifjusági vezérek az elnöki emelvényen foglaltak helyet.

Dr Fazakas Sándor megnyitó beszéde

A lélekemlő ünnepséget a Nemzeti Hiszekegy hangjai vezették be, melyet a Városi Dalegylet adott elő mély átérzéssel *Forray* István karnagy szakavatott vezénylése mellett. Utána dr. *Fazakas* Sándor egyetemi tanár, kerületi „Turul"-vezér mondta el rendkivül hatásos, gondolatokban gazdag vezéri megnyitóját.

— A magyar történelem tanusága szerint — mondotta — küldetésünket a földön évszázadonként többször megismétlődő nagy vérvesztésekkel, legjobbjaink mártiriumával kellett betöltenünk. A magyar globus minden kis röge vérről beszél. Vérről, amely a nemzeti öncéluság mellett elsősorban és legnagyobb mértékben Európa kulturájának zavartalan kifejlődéséért folyt.

— A magyar nemzet évezredes szolgálataiért wilsoni üres kátékkal és cinikus kárörvendést leplezgető népszövetségi igéretekkel fizetett Európa. A török-tatár megpróbáltatások, Bocskay, Bethlen, Zrinyi és Rákóczi küzdelmei mind a népek nagy közösségéért folytak s ezeknek az ára nem egyszer nemzeti függetlenségünk jórészének feladása volt. A messze-keletről ideszakadt magyar népnek minden időben árvaság maradt a sorsa. Hogy hogyan rótta le Európa és benne a francia nemzet velünk szemben a háláját, elég, ha október 6-ra utalok. Amikor rettenetes tragédiánkon, az aradi tizenhárom hős mártiriumán kell megéreznünk, hogy az európai történelmi erők nem ismerik a hála érzelmeit, pedig nagyon jól tudta Európa, hogy a törökök ellen folytatott legnagyobb, részben az ő érdekeiket is szolgáló harcok a végén Magyarország régi területének visszaszerzésével jártak is, ez a Magyarország semmiképen sem volt a régi, az Árpádok, az Anjouk, a Mátyás Magyarországa. Régi intézményei, törvényei és egész alkotmányos élete rom halmazzá lett. Amikor végre három

generáció aléltsága után magára is gondolt, Európa segitség nélkül hagyta.

Dr. *Fazakas* Sándor ezután rámutatott október 6-ának történelmi jelentőségére. A tizenhárom aradi vértanu országa egyelőre eltünt Európa térképéről, óhaja: „vajha a francia leróhatná egyszer hálaadóját a magyarsággal szemben", — még mindig nem ment teljesedésbe. 1849 október 6. mellé megteremtették Trianont.

— A nagy nemzeti szerencsétlenségek után mindig az volt a legégetőbb, a legkinzóbb kérdés, hogy lehet-e még remény? Az október 6. uáni szomoru állapotát nézzük a nemzetnek, csodálkozhatunk-e azon, ha a trianoni magyarságon is erőt vett néha a kétségbeesés érzése? A mai magyarságnak mégis könnyebb a helyzete, mert a magyar államiságot és a történelmi magyar államterület egyrészét meghagyták nekünk. Ma minden szomoru tragédiánk mellett mégis csak itt áll egy nyolcmilliós független Magyarország...

— Ezt a látszólagosan kedvezőbb helyzetet — fájdalom — igen rontja a nemzeti lélekből hiányzó összhang, amelynek birtokában október 6-ika után olyan egységesen érezte át a nemzet a nagy katasztrófát s amely lelki összhang zárt erkölcsi frontot alkotott az abszolutizmus minden kisérletével szemben.

— Kedves Barátaim! — fejezte be beszédét dr. Fazakas Sándor, — a ti feladatotok elsősorban ennek a hiányzó lelki összhangnak, ennek a nacionalista közszellemnek a megteremtése, mert értsétek meg jól:

Ha minket is elfu a sors zivatarja,
Nem lesz az Istennek soha magyarja!

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Szabó Géza egyetemi hallgató Rácz Jancsi zenekarának kisérete mellett szép énekszámot adott elő, — majd Besse Miklós hatalmas lendületü alkalmi szavalata következett. A müsor első részét Rácz Jancsi zenekarának induló-száma fejezte be.

Dr Darkó Jenő egyetemi rektor ünnepi beszéde

Az ünnepély középpontja dr. Darkó Jenő egyetemi rector magnificusnak, az „Árpád" bajtársi egyesület dominusának tudományos megállapitásokban gazdag, költői szépségü és izzó hazaszeretettől áthatott ünnepi beszéde volt.

A vértanuság nagy erkölcsi értékeiből kiindulva két morált állit fel az élet választutján és reményli, hogy az ifjuság az erény utján fog haladni. Elragadó erejü beszédét a következőképen fejezte be:

— Ha ma a vértanuk ünnepén visszagondolunk arra, hogy az Ég tele van magyar vértanuk százezreivel, akik földi életüket épen azért áldozták fel, hogy nekünk, utódoknak a magyar életet itt a földön lehtővé tegyék s hogy ezek a hősök és vértanuk onnan felülről elvárják tőlünk azt, hogy mi is meghozunk minden áldozatot azért a hazáért, melyért ők elvéreztek. Ha mindezt jól megondoljuk, akkor lehetetlen, hogy akadjon olyan magyar ifju, aki a választuton ne arra a göröngyös utra lépne, mely, ha kell, az élet feláldozása árán is, de a dicsőség és a haza megszentelése, a haza régi nagyságának visszaszerzése felé vezet. Hősök és vértanuk tartották fent Magyarországot eddig. Hősökre és ha kell, vértanukra van szükség, hogy Magyarországot abból a szerfelett nehéz helyzetéből, melybe a világháboru következményei döntötték, ki tudjuk szabaditani.

— Hősökre, kiknek élete szakadatlan nehéz szolgálat hazájuk iránt s akik előtt nincs olyan java az életnek, amit a hazáért, ha szükséges, feláldoznának, — van szükség.

— Magyar ifjuság! Ezt üzenik nektek október 6-án a magyar vértanuk onnan felülről az égből s ha ti ezt az üzenetet megértitek, akkor nemzeti gyászunk szinei mellé feltüzhetjük a mai napon a nemzeti reménység virágait is, mert akkor van uj nemzedék, mey kész mnden erejével védeni az elődök széttépett örökségét s kész követni az ő dicső példaadásaikat.

A gyönyörü beszédet, mely a jelenvoltakra rendkivül mély hatást tett, szünni nem akaró, zúgó tapsvihar köszönte meg. A lélekemelő ünnepség a Himnusz eléneklésével ért véget.

AZ IPARTESTÜLET RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSE

A tanonciskolai tanszerellátás ügye, mely az utóbbi időben oly sokszor képezte vita tárgyát, ma ismét egy ujabb stádiumba jutott. Ugyanis az Ipartestület e tárgyban ma rendkivüli közgyülést tart délelőtt 10 órakor, saját disztermében. Tárgy: A tanonciskolai tanszerellátás-ügye. A rendkivüli közgyülésre Debrecen sz. kir. város iparosságát ezuton hivja meg Varjassy Imre, elnök.

Kötött mellény és pullover ujdonságok
megérkeztek
Szabó Sándor
divatáru üzletébe
Battyányi-utca 4.
Kalaptompok és szalagok nagy választékban olcsó árak mellett

Ki ne szeretne egy csésze jó kávét?
Arabia Kelet és Nyugat India, Jáva, Sumatra legfinomabb termékeiből szakszerüen összeállitott vegyitékekben, nyersen és mindennap frissen pörkölve kaphatók
Kontsek Géza k. r. t.
Főüzlet: Kossuth-u. 15. Fióküzlet: Piac-u. 22-24.
Telefon: 22. Telefon: 1003.

Szőrme áruk kész és feldolgozatlan állapotban legolcsóbban beszerezhetők. — Alakitást, javitást a legujabb divatlap szerint készit. **Kőváry** szücs mester József kir. herherceg-u. Közetleua Bika-fürdő mellett.

Tüzelőanyag
kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabban beszerezhető a
Tüzelő és Épületfakereskedelmi Rt.-nál.
Debrecen, Sas-utca 4.
(Kossuth-utca sarok. Kölcsönös Segélyző palota.)

KOLDUS

Koldus áll az utcasarkon,
Féllábu, béna, öreg ember...
Bús sóhajtás minden akaratja
S megalkuvás — a Mindeggyel!...

Penészes, rongyos ruháján
Az élet kénye, büne, szennyje...
Szeméből a könnyek peregnek,
A mellén lógó érdemrendre...

Gazdagoknál teritett asztal...
Osztott koncon nem evett soha!
Szegény emberek Péter filléreiből
Lett tele néha a tarsolya...
— Gazdagoknál ő nem evett soha! —

SZÉKELY MOLNÁR IMRE.

Könnyek temetése

Irta:
Kacsóh Sándor.

Ugyé, hogy szabad virághulláskor lassubbra fogni a sziv dobogását, hátha bizony hosszabbra nyulnak a percek halkabb ketyegésén ki-ki életórájának?

Akinek sápadt az arca álmatlan éjjeli órák sürü látogatása miatt, az félig nyitja ki szemét a déli napsugár előtt, nehogy a fény tulságosan behatoljon lelke sötét fenekére s felébressze az elcsittult kisérteteket...

Igy tesz talán Sipos Nagy Adorján is? A fák gond nélkül bontottak lombokat s az se az ő bölcsességük, hogy leveleik között átszürődött egyké imbolygó fényfolt a Nagy Adorján sápadt homlokára. Ugy eshetett neki ez, mint a nagy szájjal adott egyfalat kenyér, mert ölébe hullatta előtte a fejét s szája szegeletében fanyar volt a mosolygás, mint a megkeseredett méz. Aztán messze hajitotta magától a könyvet, feltámasztotta öklével az állát s amig arcán kemény vonalakban rajzolódott ki a dac, fekete szeme elhomályosodott s hiába szoritotta szükebbre a szempilláit, mégis csak kifért közöttük a bánat ereje.

Igy kezdődött Nagy Adorjánnál a könnyek születése.

De amig idáig jutott? Sulyos története van annak, mint a leszakadt mikházi nagyharangnak, — amék agyonütött egy áhitatosan zsolozmázó társaságot.

Erre gondolt Nagy Adorján s közben könnyein keresztül öntudatlanformán kisért tekintetével egy lehulló virágszirmot, amit jóindulata szerint kergetett egy ideig a szél, aztán lába előtt a pocsolyába vágta. Szerette volna Nagy Adorján kimenteni az a virágszirmot?

Miért? Maga is olyan virágszirom volt. Ágról leszakitott, ide-oda üzött, pocsolyába vágott virágszirom. Bezzeg nem erre indult, mikor Szentistvánnap után odamondta az édesapjának:

— Kiesik a markomból a kaszanyél. Nem erre születtem én apám, hiába erőltetjük. Mér is tennők érettségi bizonyitványomat apám Kossuth-bankói mellé, a vasládába? Nem azér szereztem...

— Hallod-é — felelt az öreg s fejével együtt a vállát is feléje forditotta. — Én sem bornyuvevésre tartogatom a Kossuth-bankókat. Ecceréccer jó elnézegetni őket. Jól esik... Hagyd csak ott azt a bizonyitványt. Más tudományra szorultunk mi most. Idestova itt a sarjukaszállás... Osztán majd ötven esztendő mulva előveheted... s örvendhetsz is neki, mert a jól esik.

Felkapta a fiu a homlokát, mintha tüzes csillag esett volna reá.

— Eszem s karom épnek tartom. Ha apám megtagadja a segitséget, egyedül indulok el. Szük itthon nekem a világ, szoritja a mellem, ha beléje gombolkozom.

A vén ember olyant perdült ezekre a szavakra, mint megbosszantott menyecskék kezében a motolla. Reákerekitette nagy, hólyagos szemét a fiura:

— Te!

Adorján mégis állotta a tekintetét. Földbe gyökerezett sarka a nagy akarattól s fekete szeme odavillámlott a vén ember arcara. Vénebb Nagy Adorján meghökkent ettől a tekintettől s megrekedt torkán a további szó. Összeakadjon? Erős must szokott forrni s ha kiforrik, értékes bor lesz belőle, mint az arany. Lassan félreforditotta a fejét s csendes, de nyomatékos hanglejtéssel hátrált meg.

— Tapasztalatokon érik az ész!

Ezzel intéződött el a dolog s ifjabb Nagy Adorján nem kaszált már azon az őszön sarjut otthon. Kenőccsel kenegette a kezeit, hogy elfehéredjék rajta a napsugár barna csókja s megvékonyodjék tenyerén a kaszanyél nyoma.

*

Szivén és arcán fakó nyomot felejtettek a város, a sanyaru telek és a nyomoruság. Szivén az akarat halványodott meg, arcáról hetenkint fogyott a pirosság s mikor a harmadik esztendő hiábavaló törekvését is ronggyá nyütte, kopogva születtek melleben a száraz szavak.

— Gonosz bün a nyomoruság, mert megfojtja a sikert.

Párnájába furta sápadt orcáját s elvékonyodott nyurga testén végig remegett a kijelentés sulyossága.

— Ne csüggedj testvér — vigasztalta a jószivü sváb pajtás. — Lám mindnyájan egy hajóba evezünk. Igaz, mind hajótöröttek... de egymás árán... sokan bizony elhullanak... egyik másikunk mégis eljut a parthoz.

— Sokan elhullanak, mink valamennyien elhullunk... Miért éppen mink?

Ijedtté merevedett a sváb kövérkés, szelid arca.

— Nó, nem mind ti, mi is, közülünk is...

— De csak mi — lázongott a beteg — csak mi! Miért? Nem tudom. Talán gyengébbek vagyunk, hiányzik az erő. Vagy talán mi vagyunk ennek a kornak a legmostohább fiai. Számkivetettek vagyunk. Mond, miért vagyunk számkivetettek? Az én lelkem is olyan szomjas, fiatal, virágozni akaró, mint a tied, vagy másé, akinek lehet, akinek szabad...

— Nyugodj meg pajtás. Kivirágzik minden, aminek virágozni kell. A virágnak megtiltani...

— Hallgass! Az a miénk, azt ne bántsd...

— De nekünk is szól, mindenkinek...

— Igaz! Nektek is szól, csak nektek... Nekem már semmi esetre se.

— Dehogy nem!

Hogy kapott 50 holdas tanyás birtokot dr Erdőss Kálmán szoboszlói polgármester az OFB-től

A szoboszlói vitézek föld nélkül maradtak -- Szabályos volt-e az igénylés meghirdetése? -- Milyen magatartást tanusitott a háboru alatt dr Erdőss Kálmán

Kérdések, amelyek feleletre várnak

(A Hajdufőld tudósitójától.) Hajduszoboszló város közönsége napok óta nagy izgalommal és megütközéssel tárgyal egy O. F. B. itéletet, amely valóban annyira érdekes, hogy egész bizonyos, országos feltünést fog kelteni. Mielőtt a furcsa és kissé rejtélyes ügyet ismertetnénk, először le kell szegeznünk, hogy megállapitásaink a legtávolabbról sem irányulnak az Országos Földbirtokrendező Bíróság ellen, mely mindenkor a magyar birák szokott pártatlanságával intézte a földbirtokrendezés komplikált és sok érzékenységet érintő ügyeit, hanem szólnak annak a szellemnek, mely teljesen félre siklatta Nagyatádi Szabó István földreformját, melynek eredeti célja, rendeltetése az lett volna, hogy a magyar nincstelent, az örökké földéhes magyar parasztot s mint ezek legelejét a rettentő háboru vitézeit juttassa hozzá a vérrel-verejtékkel érdemelt magyar földhöz.

Ötven hold földet kap a polgármester

Mi történt ezzel szemben Hajduszoboszlón? Dr. Erdős Kálmán, a város polgármestere, aki mindenkor rendkivül ügyesen adminisztrálta magát a polgármesteri székben, az O. F. B. itéletével 50 hold tanyás birtokot kapott mintagazdaság céljaira. A mi meggyőződésünk szerint már maga az is vitatható, hogy amikor bármely okból, de kétségen felül ma is az elégedetlen és elkeseredett nincstelenek töltik meg a magyar falvakat, városokat, vajjon Nagyatádi szellemének megfelelő-e 50 holdas minta gazdasághoz juttatni egy város polgármesterét. Helyes-e ezzel azt a kitünő agitácós anyagot oda tálalni a bujkáló agitátorok elébe: hogy „ime *Magyarországon a nagy uraknak, polgármestereknek csináltak földreformot?*"

Mindezen tul dr. Erdős Kálmán földhözjuttatásának olyan sajátos mellékkörülményei vannak, melyek éppenséggel nem lehet szó nélkül hagyni. Az Országos Földbirtokrendező Bíróság 30981/1928. szám alatt, szeptember 10-én megtartott ülésében e képpen itélt Erdős Károly dr.-ra vonatkozólag:

Csupán dr Erdőss Kálmán jelentkezett . . .

„. . . az Angyal Andor és dr. Angyal Zoltántól megváltott és a tárgyalást vezető biró által a fentirt rendelkezésekhez képest pontosan kijelölendő minthogy 50 kat. holdnyi ingatlant a rajtalevő tanyával együtt minta gazdaság céljára dr. *Erdős* Kálmán polgármester hajduszoboszlói lakosnak juttatja azzal, hogy ezeket a minta gazdaságokat a most juttatottaknak (a másik juttatott *Bodán* Imre kisgazda, a hajduszoboszlói földigénylők vezére) a folyó évi gazdasági évi terméyek betakaritása után nyomban, de legkésőbb azonban 1928. október 15-ig birtokba kell adni."

Nagyon érdekes az itélet indokolása is, amely igy hangzik:

„Angyal Andor és társaitól megváltott mintegy 50 kat. hold területből a rajta levő épületekekl együtt alakitott mintagazdaságra *csupán* dr. Erdős Kálmán hajduszoboszlói polgármester jelentkezett, aki megfelelő vagyoni erővel rendelkezik s kitől elvárható, hogy ezt az ingatlant mintagazdaságszerüen fogja müvelni . . . stb."; a tárgyalás vezetésére kiküldött biró javasolta, hogy a mintagazdaság nevezett részére juttattassék.

„Minthogy *a beterjesztett hatósági bizonyitvány szerint* — mondja tovább az indokolás — *a jelentkezésre való felhivás közhirré tétetett és más, a kérelmezőket törvényes sorrend szerint esetleg előző jelentkező nem akadt: az Országos Földbirtokrendező Bíróság a tárgyalás vezetésére kiküldött biró javaslatát elfogadta s a mintagazdaságot kérvényezőnek juttatta, mert ugy találta,* hogy a juttatásra *érdemes* s töle a juttatott területnek mintagazdaságkénti megmüvelése alaposan elvárható."

Már most azután itt következnek bizonyos szempontok, melyek feltünővé teszik ezt az egész födhözjuttatást. Legelőször is feltünő, hogy *„a beterjesztett hatósági bizonyitvány szerint a jelentkezésre való felhivás közhirré tétetett és más jelentkező nem akadt."*

Hogy történt a jelentkezési felhivás meghirdetése

Szinte elképzelhetetlennek látszik, hogy Hajduszoboszlón, mely egyike az ország legföldéhesebb városának ne lett volna jelentkező az 50 haldas tanyásbirtokra, ha a jelentkezési felhivás valóban szabályszerüen lett volna közhirré téve.

Történt azonban, hogy 1928. április 5-én érkezett meg Hajduszoboszló városához az O. F. B. birósságának végzése, amelyben felhivattak mindazok, akik a Wiener Adolftól megváltott 23 holdat és 800 □-öles minta gazdaságra, valamint az Angyaléktól megváltott 50 holdas mintagazdaságra igényt tartanak, *1928. április hó 20-án délelőtt 9 órakor jelenjenek meg a szoboszlói városháza tanácstermében. Ezt a végzést csak április 17-én iktatták, április 18-án nagy gyorsasággal kiadták a referens tanácsnoknak, aki azonnal intézkedett is a meghirdetésre vonatkozólag.* A meghirdetés igy azonban csak egy nappal a jelentkezési határidő eltelte előtt történt meg, mikor is 10—20 ember jelenlétében kidobolták a felhivást. Arra sem volt már idő, hogy a felhivást a *„Független Hajduság"* cimü helyi lapban közhirré tegyék.

Igy történt azután, hogy a 23 holdas tanyára csupán Bodán Imre a földigénylők vezére, az 50 holdas birtokra pedig *Erdős* polgármester jelentkezett. Egyikőjüknek sem lehetett

Henne és Etna folytonégő **kályhák** csakis a
Bészler és Dávid
vaskereskedésében kaphatók, a Kossuth-szobor mellett.

— Nem! Ha én kivirágzom, az a virág fekete lesz: a halál virága. Vagy máris virágzom? Hetek óta száraz és fehér az ajkam.

— Meggyógyulsz pajtás. Nézd már tavaszodik . . . Nemsokára hazamész a faluba. A kertben sétálsz, jó levegőn, napon, a gyümölcsfák alatt . . .

— Azoknak a gyümölcsét én már mind megettem.

— Aztán az aratók között forgolódsz. Nehéz kévéket emelgetsz s jó barna kenyeret eszel, tiszta buzából . . .

— Az idei termést már felemésztette a hiábavaló küzdelem . . .

— Vagy kimégysz a rétre, a kaszásokhoz . . .

— Nekünk már nem kaszálnak . . . Kellett nekem az ára . . .

— Akkor is jót tesz . . . a friss sarju szaga, hiszen emlékszem . . . A száradó fü illata éppen jót tesz neked...

Nagy Adorján, a beteg, felkönyökölt ágyában s lázas szemei rátapadtak a vigasztaló arcára.

— Hallgass már! Mit és miért! Vigasztalni akarsz, csak ugy kötelességből. A vigasztalás alamizsna, nincs szükségem reá. Miért beszélsz nekem sarjuillatról? Azt is megettem; mindent, ami volt, felemésztett ez a három esztendő. Láthatod: még a testemet is. Volt valami értelme? Legalább halovány reményét a sikernek nyujtotta-é? . . . Ugy-e, hogy hallgatsz? Tanácsolod, hogy menjek haza? Hát azért jöttem én ide, hogy hazamenjek? Azért hagytam ott kapát, kaszát, hogy hozzá meneküljek vissza? Akkor kár volt, mi?

— **Lázad van pajtás! Felizgatod magad.**

— Igaz-e? Kár volt ugye?

— Nem, dehogy . . .

— Ne hazudj! Mond csak lelked szerint: bizony kár volt.

Haragosan fordult be Nagy Adorján. Nem, nem akarta látni azt a megelégedett kövér arcot, amelyen olyan kötelességszerüen terjedt el a sajnáikozás. A szemét is behunyta, de mert a fájdalomtól és a lesben álló könnyek miatt izzó golyók átégettek a szemhéján, nedves kezével is elfödte az arcát. Aztán végigvonaglott a takaró alatt s fuldokló zokogás rázta meg elkinzott mellétt.

A jószivü sváb riadtan ugrott melléje, de hozzáérni nem mert. Tanácstalanul állott egy darabig, aztán elvette vigyázva asztaláról a pohár teiet, amit uzsonára készitett elő s nesztelenül helyezte el a beteg melletti széken, az orvosságos üvegek és száraz kenyérdarabok közé. Még egy pillantást vetett a hangtalanul zokogó pajtásra, aztán kiosont az ajtón. Kinnt megtörölte a homlokát s nagy szomorusággal mondta:

— Szegény székely, téged megölt a tanulás.

*

Nagy Adorján százszor gondolkozott azon, hogy hazamegy, mikor elhagyta az ágyat. Nem egészen hagyta el, csak ugy, mint mikor pórázon jártat valakit a halál. Nem is az ereje segitette, hanem az akarata: megtenni, amit még lehet. Kétségek hadával viaskodott s már-már alig győzte a harcot: menjen-é? Ne menjen? Vágyott, nagyon vágyott haza, megpihenni otthon, akárcsak az eresz alatt is. Mégis, hogy menjen? Igy eredmény nélkül? Egyetlen vizsga nélkül? . . . Szánalmasan, szégyenkezve:

— Nem birtam apám, nagyon nehéz volt, hiába költöttünk!

Vén Nagy Adorján megrázná a fejét s győzelmesen mondaná:

— Nem megmondtam? Ott a helye annak az irásnak a Kossuth-bankók mellett.

Nagy Adorján felemelte a homlokát s álmatlan lázas éjjelek után naphosszat tanult a sétatéren, a fák alatt. Egy elrejtett padig vitték remegő lábai, aztán falta-falta a betüket, amig az idegen szavak értelmetlen zsivaja meg nem zúgatta a fejét s le nem homályositotta a szemét.

Nem haladt semmit, csak az ereje fogyott nap-nap után. Utoljára már ugy vezettette ki magát a jószivü svábbal. Leült a padra, de a könyv lehuzta elerőtlenedett kezét.

*

Ugyé, hogy szabad virághulláskor lassubra fogni a sziv dobogását?

Nagy Adorjánnak sápadt volt az arca s csak félig nyitotta ki szemét a déli napsugár előtt.

Egy lehulló virágszirmot jóakarata szerint kergetett ide-oda a szél, aztán durván pocsolyába vágta. Nagy Adorján nézte ezt s ugy igazodott a gondolata.

Maga is olyan virágszirom volt. Ágról leszakitott . . . ide-oda üzött, pocsolyába vágott virágszirom.

Aztán a nehéz gondolkodás lehuzta fejét. Fáradt szempillái lecsukódtak, tenyerei szétnyilva hullottak le oldala mellett. Elaludt talán? És álmodik? Talán álmodott, mert álmában nem olyan nagy ur az ember akarata és felolvad a büszkesége is. Azt álmodta talán, hogy könnyen, kín és szégyen nélkül hazaindult. Már a falu határában jár . . . Domb hátán eke kanyarodik felfelé. A Bojtos huzza és a Bimbó, a két szép tulok, de az eke szarvát senki, senki se fogja. Biztosan reá várnak.

Nagy Adorjánból fölbugyogott a zokogás, amikor megfogta az eke szarvát. Álmában is hullottak a könnyei, nagy kövér csöppekben, mint a májusi zápor, be a barázdába, amit maga után huzott. És fordulónál még mindig ott voltak a könnyek: ragyogtak, nevettek, táncoltak a borozdában. Nagy Adorján erős ökéllel igazgatta az ekét s erősen, akarattal forditotta rá a földet a gyöngyszemekre.

Temette a könnyeket . . .

*

Estefelé, amikor előadás után értejött a jószivü sváb, Nagy Adorján eltemette már minden könnyét és nagyon megbékülve ült a padon. Sápadt szép feje félrebillent, öklei görcsösen markolták a pad szélét, mintha az eke szarvát fognák.

A jószivü sváb látta arcán a lefolyt könnyek nyomait és látta előtte a pocsolyát, amelyben egy virágszirom ázott. Megdöbbenve csapta össze **a kezeit s az ő szeme is meg**nedvesedett, amikor mondta:

— Uristen, honnan volt ennek a székelynek annyi könnye?

nagyon nehéz tudomást szerezni a felhivásról, nem ugy mint a szoboszlói vitézeknek és a többi igénylőknek, *akiknek összesen 24 óra állott rendelkezésükre, hogy a jelentkezést előkészitsék, megfontolják az esetben ha arról véletlenül tudtak is.* A szabályszerü meghirdetésről szóló hatósági bizonyitványt aláirta maga dr. Erdős polgármester is, az O. F. B. ennek alapján itélt és Erdős dr-nak itélte oda, — a legteljesebb jóhiszeműséggel — az 50 holdas minta gazdaságot.

A szoboszlói vitézek nem kaptak földet

Itt kapcsolódik bele azután a dologba egy másik nagyon lényeges körülmény is. Hajduszoboszló fiai példaadó becsülettel tették kötelességüket a harctéren s nagy számmal vannak közöttük vitézek, akiket az ország Nagyura avatott tagjaivá annak a pompás rendnek, melynek egyik legfonosab célja, hogy a harc és háboru legkitünőbb katonái hozzá juttatva a vérükkel áztatott földhöz, mint békében is legelsőket példamutatónak, mintának, tanitó mesternek állitsa oda a fajtájukból való magyar parasztok elé. A vitézek legyenek azok, akik békében is mint legjobbak müvelik, nevelik, okszerü gazdálkodásra tanitják a többieket. Ezzel szemben *Hajduszoboszló vitézei nem kaptak egy talpalatnyi földet sem, nem kaptak minta gazdaságot, már pedig* vér és verejték jogán inkább illetné őket ez, mint dr. Erdős Kálmán polgármestert.

Volt ugyan egy javaslat és pedig még a szepember 10-én hozott O. F. B. itélet előtt, mely *éppen a szóban forgó tanyásbirtokokat akarta a vitézeknek juttatni.* A vitézek nem kapták meg a két tanyát, de meg kapta a földnélküli vezér és a vitézlő polgármester.

Nem ismerjük ugyan azokat az indokokat, melyek miatt a vitézek igénye nem elégitetett ki, azonban leszögezzük, hogy akár mik legyenek is, *ezek az indokok teljességgel nem fontosak.* Indokolni mindent lehet, de a papirosra irt okokkal szemben örökké ott fognak állani a magyar sziv és józan ész indokai, melyek egyedül igazak s melyek azt mondják, hogy *minden áron, minden körülmények között legelső sorban azoknak kell adni a magyar földet, akik legbátrabban harcoltak és legtöbbet véreztek érte.*

1917. B. 589/1 . . . fegyveres erő elleni erőszak . . .

S ez egyedüli lehetséges indokolás alapján nem tudjuk nem lesznek e jó néhányan, akik az érdemesnek talált Erdőss dr.-nál érdemesebbek. S mert ez igy van, ki kell itt térnünk a dolog legtisztázatlanabb részére:

A debreceni kir. ügyészség iktató könyvében 1917. B. 589/1. szám alatt egy nyomozati akta szerepel „Dr. Erdős Kálmán hajduszoboszlói városi tanácsnok ellen inditott fegyveres erő elleni büntett" miatt. Szól pedig ez arról, hogy dr. Erdős tanácsnok, később polgármester és minta gazdasági birtokos elfelejtett a háboru alatt bevonulni a kolozsvári 35-ik ágyus-ezredhez.

Teljes jóhiszeműséggel vagyunk még a dolognak ebben a részében is. Pillanatig se tételezzük fel, hogy a nyomozati iratok kiadása nem csupán *tévedés* volt. Elhisszük és reméljük, hogy a nyomozás teljesen és tökéletesen tisztázta dr. Erdős Kálmán tanácsnokot, de mivel a további iratokba nincs módunkba bele tekinteni az igazság és önmaga érdekében hisszük, *hogy a vitézeknek szánt földet Erdőss Kálmán nem foglalja el addig, mig a nyilvánosság előtt aktaszerüleg be nem bizonyitja, hogy az 1917. B. 589/1. számu ügyben teljes mértékben tisztázta őt az eljáró katonai és polgári hatóságok.*

Ismételjük, hogy *egy percig sem tételezzük fel, hogy ez a teljes tisztázás nem történt meg, azonban a lovas hajduk polgármesterének kötelessége most már nyilvánosságra hozni az ide vonatkozó iratokat,* hogy még a gyanunak az árnyéka is örökre elkerülje őt annak a földnek a birtokában, amely még az ügy ilyen kedvező befejezése mellett is, Szoboszló vitézeit illetné a mi megitélésünk szerint.

Tehát a nagy nyilvánosság előtt várjuk a választ két kérdésre:

1. *Valóban teljesen szabályszerüen volt-e meg hirdetve az emlitett jelentkezési felhivás?*

2. *Hogyan fejeződött be az Erdős Kálmán dr. ellen 1917-ben fegyveres erő elleni büntett miatt inditott nyomozás.*

A választ annál is inkább sürgősen várjuk Hajduszoboszló egész felzaklatott közvéleményével együtt, mivel olyan adatok birtokában vagyunk, melyek ismeretében még *kénytelenek leszünk erre az ügyre visszatérni.*

Négyezred katonaság és 2500 csendőr Bécsujhelyen

Sopron, október 6. Bécsujhelyen négy ezred katonaság és 2500 csendőr van. Nezsiderből a katonaságot Nagymartonba helyezték el, mivel kommunista fellobbanástól tartanak. Kismartonban a polgárság veszi át a a biztonsági szolgálatot. Az országuti autóbuszok, amelyeknek 17 utvonala van, holnap polgári lakosságot nem szállitanak.

Elérkezett az ideje a magyar vidéki városok közötti kapcsolatok kiépitésének

A kulturális kongresszus résztvevőinek ismerkedési estélye az Arany Bikában

(A Hajduföld tudósitójától.) Debrecenben ma kezdődött meg a vidéki városok kulturális kongresszusa, mely a vidéki élet egyik igen jelentős eseménye. A kongresszusra elküldötték képviselőiket a tiszántuli, Duna—Tiszaközi és felsőmagyarországi városok. Ezek a küldöttek nagyobbrészt szombaton este 6 órakor érkeztek meg Debrecenbe, ahol a Nagyállomáson dr Vásáry István polgármester fogadta és üdvözölte őket.

Este 9 órakor az Arany Bika kistermében ismerkedési estély volt, melyen megjelentek a magyar városokból ideérkezett előkelőségek s teljes számban résztvettek azon Debrecen város tanácsának tagjai. *Magoss* György dr. polgármester, aki az elmult napon tartott vadászaton meghült, a jelenlevők legnagyobb sajnálatára nem jelenhetett meg az ismerkedési estélyen.

A kitünően sikerült vacsorán, melyen *Vásáry* István dr. polgármesterhelyettes töltötte be a szives házigazda tisztét, többek között megjelentek a következők: a belügyminisztérium képviseletében dr. Terstyánszky miniszteri tanácsos és dr. Szabó miniszteri titkár, a kultuszminisztérium részéről: dr. Jeszenszky miniszteri tanácsos, dr. Vojnich Ferenc bajai polgármester, dr. Bertóky István Békéscsaba polgármestere és dr. Hahn könyvtárigazgató, dr. Huszthy Zoltán egri tb. tanácsnok, dr. Varga Gyula gyulai polgármester, dr. Fejérváry Bertalan hódmező vásárheyi tanácsnok, dr. Zinay Károly kecskeméti polgármester és dr. Tóth kulturtanácsnok, dr. Hodobay Sándor miskolci polgármester, dr. Bencs Kálmán nyiregyházai polgármester, Dezső Kázmér nagykőrösi polgármester, dr. Tóth Béla szegedi főjegyző és Móra Ferenc muzeumigazgató, dr. Tóth Tamás szolnoki polgármester és dr. Sárközy Gyula ceglédi polgármester.

A rendkivül jól sikerült és kedélyes hangulatban lefolyt ismerkedési vacsorán Debrecen város tanácsa nevében dr. *Vásáry* István polgármesterhelyettes lendületes és magas nivóju beszédben üdvözölte a vendégeket.

Rámutatott arra, hogy a magyar városok között a kapcsolatok menynyisége, mely a fejlődés lehetőségét biztositaná, nem igen van meg. — Egyetlen kapcsolat volt eddig a Városok Kongresszusa. Nagyon elérkezett annak az ideje, hogy

a magyar városok közötti kapcsolatok száma szaporodjék.

Történelmi szükségesség volt, hogy az erre irányuló mozgalomnak Debrecen álljon az élére. Ez a munka az egyetlen mardandó és megingathatatlan nemzeti értéket gyarapitja: a magyar kulturát.

Nagyhatásu beszéde végén dr. *Vásáry* István a vendégekre és a testvérvárosok boldogulására üritette poharát.

A vacsora résztvevői ezután a késő éjszakai órákig maradtak együtt a legkitünőbb hangulatban.

MÜVÉSZET

Őszi tárlat a városházán

A Debreceni Müpártoló Egyesület festőművészeinek munkáiból rendezett kiállitás ma délelőtt nyilik meg városháza disztermében. A tárlaton tizekét festőművész, mintegy hetven képe szerepel, amelyekkel a legutóbbi munkáikodásukat mutatják be Debrecen közönségének. A tájképek és kompoziciók igazi magyar levegőt hoznak elénk a nivós és jól rendezett anyagban bemutatják a Tisza, a Balaton és az Alföld szépségeit. A kiállitás reggel 9 órától este 7 óráig van nyitva. Az egyesület tagjai tagsági jeggyel, — amelyek a pénztárnál is válthatók — dijmentesen tekinthetik meg a tárlatot s résztvesznek a sorsoláson is. Ezzel a kiállitással kapcsolatban három képet sorsol ki az egyesület tagjai között és pedig Csürös Béla, Sennyei Oláh István és Szabó Kálmán egy-egy olajfestményét.

A Piac-utca burkolatozása

(A Hajduföld tudósitójától.) Debrecen város müszaki ügyosztályának intézkedésére hétfőn reggel megkezdik a Piac-utca hátralevő részének tehát a Szent Anna-utcától a Csapó-utcáig terjedő szakasznak kiaszfaltozását. A munkálatokat eddig azért nem lehetett foganatositani, mert hiányzott a miniszteri jóváhagyás. A népjóléti kormány ugyanis Debrecen utcaburkolatozási programmját nem hagyta jóvá s emiatt a város uj tervet készittetett. A mellékutcákra szánt topeka helyett a Piac-uca kiaszfaltozását határozták el s a Szent Anna-utcáig terjedő szakaszt még a nyár folyamán beburkolták.

Borsoss József müszaki tanácsos csütörtökön Budapesten járt, hogy a miniszteri jóváhagyást megsürgesse. Utja sikerrel járt s igy a burkolatozáis munkálatokat már hétfőn reggel oly nagy apparátussal megkezdik, hogy egy hónap leforgása alatt az egész utvonal elkészül.

Törlesztéses és bekebelezett
kölcsönöket
legolcsóbban folyósit a
Debreceni Bankház Miklós-u. 7.

A jourja
nem sikerülhet, ha a tea, rum teasütemény, vaj, felvágottak és mindenféle csemege nem
Pálffy **füszer és csemege üzletéből való.**
KOSSUTH-UTCA 7. SZÁM.
TELEFON: 16-94.

Törlesztéses kölcsönöket
35 évre a legalacsonyabb kamat és kedvező feltételek mellett nyujt
Herozeg Arthur Budapest, VI. Bajza-u 44

A világhirü szabadalmazott
Schőberl-ágy
Nappal fotel — éjjel ágy
Kizárólag
SCHÖBERL RÓBERT
pat. butorgyárosnál kapható
Budapest, IV., Harisköz 4.
Óvakodjunk silány utánzatoktól, képviselet vagy viszonteladás nincs

DALOLNAK A FÁK.

Mi fák busan, szomoruan állunk
A magasba fenn vagy völgy ölén...
Az egeket keresi águnk,
Vágyunk merész és kövér.

S átok rajtunk: mikor már hiszünk,
S minden vágynuk égi szárnyat ölt,
Hirtelenül megremeg szivünk
És porba zuhint a föld.

S bár fütnek lángoló hitek,
A halál-gondok egyre nőnek:
Megfakulnak bennünk a szinek
És meghalunk az ősznek.

S ujra élünk: tavaszi lángok
Csapnak át a ködös, bus borun;
De csak kisért az őszi átok:
S várunk, vágynuk — szomoruan...

Nánás, 1927.

MAGHY ZOLTÁN.

MATTONI
GIESSHÜBLI
SAVANYUVIZ
MINDEN ÉTKEZÉSHEZ!
FŐLERAKAT:
KONTSEK GÉZA K. R. T.

Kertészeti tanfolyam Debrecenben

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara gyümölcstermesztési, szőlőmüvelési és egyéb általános kertészeti előadásait és tanfolyamait a jövő hónapban megkezdi s a Kamara területének mintegy tizenöt vidékén fogja megtartani.

Már most felhivjuk az érdeklődők figyelmét, hogy *Debrecenben* az általános kertészeti előadások sorozatában a fásitás, gyümölcstermesztés, zöldségtermesztés és virágtenyésztés köréből lesznek a legidőszerübb tárgyu előadások. Az előadássorozat helyét és idejét később fogja a Mezőgazdasági Kamara meghirdetni.

Apróságok Gárdonyi Gézáról

Boros Ferenc iró, reáliskolai tanár emlékei a Láthatatlan ember szerzőjéről

A Csokonai-szinház idei szezonját, mint ismeretes, Gárdonyi Géza: Bor c. darabjával nyitotta meg, amely mint az előjelekből látni, ebben az évben is kasszadarabja lesz a társulatnak. Az irodalomtörténészek már régen megállapitották Gárdonyi e remekművének az értékét, mely határjelzőül szolgál a reálizmus fordulóján, a régi népszinmü és népdráma között.

A Bor egyik előadása után az Angol Királynő étterem fehérasztalánál Boros Ferenc reáliskolai tanár, a kiváló iró olyan érdekes visszaemlékezéseket mondott el Gárdonyi Gézáról, amiket vétek volna le nem jegyezni. Az ilyen kis apróságok néha kiegészitik azt a képet, melyet egy nagy iróról alkotunk magunknak s bármilyen jelentékteleneknek is látszanak az első pillanatra, mégis kétszeresen fontosak akkor, midőn már a Láthatatlan ember, az Isten rabjai, az Egri csillagok, Az én falum, a Pöhölyék, a Szunyogi miatyánkja kiváló szerzőjének alkotó keze nem ir nekünk már se regényt, se darabot, se verset, se novellát. Ezekben a kicsiny emlékezésekben, mintha tovább élne emberi alakja is.

Egy egyszerü, csöndes ember az egri vár Gárdonyi-utcájában

— Többször voltam Egerben, — mondta többek között Boros Ferenc, — s ilyenkor első dolgom volt felkeresni az Isten rabjai kitünő szerzőjét, aki már akkor a saját nevéről elkeresztelt utcában lakott fönnt a várban. Egernek ő volt a legnagyobb élő nevezetessége. A legkisebb gyerek is meg tudta mondani hol lakik, viszont nagyon kevesen látták, mert Gárdonyi évekig nem ment ki az utcára sem. Még most is emlékszem az ablaktalan felsővilágitásu irószobájára, a fal mellett elhelyezett könyvszekrényekre, az egyszerü kényelmes bőrfotellekre. Amikor én láttam, Gárdonyi már ősz ember volt. Ha az ember végignézte szikár alakját, csontos arcát, egyszerre megértett mindent. Ennek a nagy irónak a félrevonulását a pesti irodalmi klubbok, klikkek világától, ahol mások az arcok, más a modor, a gesztus, a beszéd, a ruha, minden, de minden. Gárdonyi Géza örökre meghatóan egyszerü vidéki ember maradt. Emlékszem, hogy munkáinak megbékélt nyugalma után milyen meglepő volt rámnézve az a kesernyés hang, mely itt is, ott is kiütközött a beszédéből. Azt mondják, hogy nem szerette az embereket, pedig ő csak a tudatlan, vagy félmüvelt embert nem szivlelhette. Egyik ottlétem alkalmával egy ilyen hozzádörgölődző ismerőse ült nála, akiről beszéd közben kiderült, hogy nem ismeri a mester egyik komolyabb munkáját sem. Az ilyeneket természetesen kinézte a lakásból.

— Abban az időben, mikor nála voltam, nagy harcban volt a kiadójával. A Singer-Wolfnerék évek óta nem rendeztek uj kiadást Gárdonyi legkiválóbb könyveiből s ez a nagy irót módfelett elkeseritette, mert már régóta nem lehetett kapni Az én falumat, a Láthatatlan embert, az Isten rabjait, az Egri csillagokat, a kiadó csak a Göre könyveket ontotta. Gárdonyi nagyan panaszkodott, hogy ez milyen kellemetlen neki, aki az ujságban megjelent regényeit csak amolyan gyors vázlatoknak tekintette s mikor munkáit könyvalakban megjelentette, teljesen átdolgozott szöveget küldött a kiadónak. Nagyon gondos müvész volt, aki minden vesszőre, pontra vigyázott, a nyomdákat valósággal kétségbeejtette. Ha történelmi regényeinél különösen valami érdekes uj adatokra bukkant, azokat az uj kiadásban felhasználta s igy állandóan javitgatott már egyszer megjelent munkáin is. Mint iró, szuverén magasságokból nézett alá a kiadók üzleteskedő játékaira, e tekintetben bölcs mosolygással nézte a Göre könyvek nagy sikerét is.

— A bundapálinkából mindig több elfogy — mondotta —, mint a tokaji asszuból!

Hogyan keletkeztek Göre Gábor levelei

Érdekes volt, ahogy a Göre levelek keletkezését elbeszélte.

— A Magyar Hirlapnál voltam ujságiró — mondotta többek között. — Elég gyenge ujságirónak tartottak s azt sem mondhatnám, hogy mint irót megbecsültek. Azt a novellámat, mely egy plagizátor forditásában egy párisi pályázaton első dijat nyert, alig akarták leközölni annál a lapnál, ahol dolgoztam.

Párisban tartózkodó fiatal magyar irók pattantották ki a botrányt s akkor egy kis hühót csaptak az esettel kapcsolatban nevem körül. Egy este épp a redakcióban ültem, engem hagytak mindig ott inspektiósnak. A szerkesztőségi nagyságok ilyenkor már a budai vendéglőkben vacsoráztak, mig én körmöltem a Bécsből leadott hireket. Egyszer csak végigrobog a szerkesztőm a szobákon. Engem alig vett észre.

— Már mindenki elment? — kérdezte orditva. — Még teljes két oldal van.

— Én csöndesen, bátortalanul megjegyeztem, hogy egy oldal lesz a legfrissebb hirekből.

— De még akkor is van egy teljesen üres oldal, nem mondaná meg, hogy arra mit teszünk?!

— Majd én irok valami apróságot! — jegyeztem meg, mire a szerkesztőm bizalmatlanul végigmért. Igy született meg Göre Gábor első levele, melyben egy vidéki biró arra kéri a szerkesztőséget, hogy irják ki nevét az ujságban, akkor biztosan megválasztják birónak.

Másnap egy sereg levelet kapott a szerkesztőség, a telefon állandóan szólt, mindenki kiváncsi volt a furcsa vidéki biróra.

Este bejött a szerkesztőm s azt mondta: — Irjon még egy ilyen szamárságot!...

Ez volt a sikerem. Attól kezdve aztán egymásután jelentek meg Göre Gábor biró ur levelei, a közönség napról-napra kivánta őket.

A Bor premierje

A Göre Gábor levelek sikere után kértek fel, hogy darabot irjak a Nemzeti Szinháznak. Akkor irtam a Bort.

Mikor a darabot kitüzték előadásra, elmentem a főpróbára. Akkor már ugyanis Egerben laktam. A darab a lehető legrosszabb előjelekkel indult meg. Még benne voltunk nyakig a népszinmüvekben, én meg e munkámban a falu reális képét akartam adni ugy, ahogy azt láttam tanitó koromban. Egész kétségbe estem, mikor a szinpadon viszontláttam az alakjaimat vasalt gatyákban. A kritikusok teljesen levágtak. Legázolt a Budapesti Hirlapban Alexander Bernát, elintézett Sebestyén Károly, még Rákosi Jenő is azt magyarázta a kollégáknak, hogy ez nem dráma. Ebben persze igaza is volt, én nem is drámát akartam irni.

Emellett a szinészekkel is baj volt. Voltak, akik aggódtak, hogy az „ögye meg a fene" kiszólásért a közönség kifütyöli a darabot. Volt szinész pl. aki Dummer Augusztot csinált az én komolynak elképzelt birómból. Este előadás alatt a páholyokból egyesek tüntetőleg hazamentek. Felvonások után kilöktek a közönség elé, hát én hajlongtam, izlésem ellenére. Fogalmam sem volt, mi lesz a darabbal. Általában azonban az volt a vélemény, hogy megbuktam. A kiadóm is igy fogta fel a dolgot, mert előadás után vigasztalóan megveregette a vállamat, mondván:

— Ne busuljon, ir maga még jó darabot is!

Persze voltak, akik szeretettel figyelték darabom sorsát, igy pl. a Pósa-asztal, mely abban az időben a Nemzeti Szinházzal szemben levő Orientben székelt. Általábanvéve azonban keserü hangulattal jöttem vissza Egerbe.

Egy bankett, amelyről az ünnepelt hiányzik

Nagy meglepetés volt számomra, hogy a 4—5. előadás után a publikum felkapta munkámat, ugy, hogy még ebben a szezonban egymásután huszonötször ment. Akkor ez a szinházi világban óriási eseménynek számitott. A jubileumi előadásra megint felmentem Pestre. Mikor megtudták, hogy a fővárosban tartózkodom, az irók a Fészek Klubban bankettet rendeztek tiszteletemre.

— Ki mondja meg Gárdonyinak a dolgot? — kérdezte a Kör titkára a tagoktól.

Rózsahegyi Kálmán éppen ott kártyázgatott.

— Majd én megmondam a Gézának, mindennap együtt vagyunk, — mondotta.

Természetesen elfelejtette az egész ügyet s igy történt meg az a példátlan eset, hogy a saját hibámon kivül nem jelenhettem meg a bankettemen s én már a vonaton ültem, mikor az irók a Fészekben ünnepeltek.

Halottszállitás autón vidékre is!
M. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállitója:
Fehértói Dániel
temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4. szám. Telefon nappal 11-85

Ezuton értesitem a gyászoló közönséget, hogy a mai igényeinek teljesen megfelelő
halottszállitó autót
állitottam be s igy módomban áll a gyászban sujtott vidékieknek is a halottait a lehető leggyorsabban autómon szállitani.

A vidéki tanitó élete

Sokat kérdeztem — meséli tovább a tanár ur — mondjon el valamit a régi tanitó életéről.

— Karádon és Devecserben voltam tanitó, — mondotta többek között. — Én szeretem az egyszerü embereket s nagyon jól éreztem magam falun. Minden gyereket ismertem, az emberekre, az asszonyokra még ma is emlékszem. Volt egy tanitványom, akit megemlitettem az Én falum c. kötetemben, azóta már gazdaember, megházasodott s gyerekei is vannak. Arra kért, hogy küldjem el neki a könyvemet. Nagyon megörültem a levelének s különösen annak, hogy ugyanolyan „e" betüi vannak, mint nekem.

Megható volt, amikor ezt elmesélte, ez már tisztán a tanitó öröme volt s nem az iróé.

A karádi kocsonya

— Ott láttam a falun azokat az alakokat, — mesélte pipaszó mellett, — akiket később megirtam. Az emberek megérezték, hogy szeretem őket s ragaszkodtak hozzám. Persze azért minden örömben van egy kis ürüm is, igy pl. Korádon a koszttal voltunk rettentően megakadva.

— A kántornál voltam ugyanis koszton. A kollega kedves, derék ember volt, csak egy baja volt. Ép akkor házasodott s amolyan modern nőt vett el, aki egyáltalán nem tudott főzni. Egyébként Isten ments, hogy rászóljak, áldott jólélek volt. A kántornál nem okozott az egész ügy nagy nehézséget, mert ő mézesheteit élte, én azonban déltől estig azon morfondirozhattam: Mi is akart lenni az a habarék, amit a kántorné délben elénk tett?

— Egyszer karácsony tájt az az ötletünk támadt borozás közben, hogy kitünő volna estére egy tányér kocsonya. Az én kollegám behivta az asszonyt, aki azonnal hozzáfogott a kocsonyafőzéshez. Mi ugy uzsonna tájban ki-ki nézegettünk a tányérokba töltögetett lé iránt. Ott künn csikorgó hideg volt, a kutyát se illett kiverni, csodák csodájára azonban várunk késő estig, a mi kocsonyánk csak nem aludt meg. A teteje befagyott, csupa jég volt, mégse aludt meg. Szegény asszony átsirta az egész estét, hogy ő milyen szerencsétlen.

— A kocsonyát ugy ettük meg, mint a levest, kanállal. Később édesanyám magyarázta meg, hosszu évek multán, hogy a fiatal asszony ügyetlensége miatt miért nem aludt meg a karádi kocsonya.

A nyelvészkedő, ének-költő Gárdonyi

— Még sokmindent mesélhetnék — mondta a tanár ur. Igy pl. kevesen tudják, milyen alaposan foglalkozott Gárdonyi Géza egész életében népmüvelési problemákkal. E tekintetben minden komoly külföldi könyvet ismert s állandó gondja volt a nép müveltségének az emelése. Kevesen tudják, hogy a dunántuli nép kedves pásztornótáinak dallamát felhasználva, gyönyörü egyházi éneket irt, hogy a vallást és az Istent közelebb hozza az egyszerü szivekhez. Kántorok mondják, hogy Gárdonyinak különösen a karácsonyi pásztorénekeit milyen lelkesen énekli a nép ma is.

— Aki Gárdonyinak komolyabb olvasója, tudja, hogy egész külön helyesirása van. Hozzáértő emberekkel egészsnap elbeszélgetett volna nyelvészeti kérdésekről. A kiejtésbeli helyesirásnak volt a hive. Sokat gondolkozott azon pl., hogy a magyar irásban, hogyan lehetne a sok zavart okozó kétjegyü mássalhangzókat egyjegyü betükkel pótolni.

— Az idegen számára — mondotta — borzasztó nehézségeket jelentenek ezek a kétjegyü mássalhangzók, ha meg akar tanulni magyarul.

Azt már megirták, hogy Gárdonyi Géza megtanulta a tibeti irást, témáinak, gondolatainak lejegyzésére. Én magam is láttam ezeket a furcsa, hangjegyformáju betüket. Érdekes volna, ha szakértők ezeket a feljegyzéseket áttanulmányoznák, mert az igy esetleg talált adatok, még egy igen érdekes Gárdonyi könyvet adnának a közönség kezébe, mégha az iró végső akaratát tiszteletben is tartanák s gondolnának az esetleges érzékenységekre is.

Gárdonyi, ha elvonult ember is volt, mindenről értesült, ami különösen az irodalomra vonatkozott. A politikát köznapi dolognak tartotta, amiből ujságiró korában a parlament folyosóin — mint mondotta — végképen kiábrándult. Viszont az irodalomnak minden munkását ismerte, a legfiatalabbat is. Abban az időben pl. évekig hevertették egy tehetséges fiatal irónak P. Ábrahám Ernőnek a szép erdélyi népballadákból, a Kőmüves Kelemenből irt Isten vára c. darabját, mely később nagy irodalmi sikert aratott a Nemzeti Szinházban. Gárdonyi elolvasta a darabot, azt irta rája:

— Amelyik szinház ezt a darabot nem adja elő, azt fel kell gyujtani!!!

Székely Molnár Imre.

Hogy született és hova vezetett a fiumei rezolució

Egy történelmi tévedés, amely a magyar-horvát unió egyezménye helyett a szerb álmokat valósitotta meg

A jugoszláv belpolitikai villongások egyre intenzivebben terelik a közfigyelmet a horvát nemzeti törekvések felé. Ezeknek történetéből idézünk fel egy érdekes és emlékezetes mozzanatot, „A Fiumei rezolució"-t, amely valamikor Magyarország, sőt az egész monarchia irányadó köreit foglalkoztatta.

A magyar szabadelvü pártnak 1905 januári választási letörésére és a parlamenti szövetkezett ellenzék győzelme Horvátországban megrenditette az eddigi magyar kormánypolitikával egyetértő s a magyar kormányok részéről, eddig hathatósan támogatott unionista pártot és megerősitette azokat az ellenzéki frakciókat, amelyek a monarchia dekomponálására törekedve, a magyar függetlenségi párt törekvéseit támogatták.

A magyar koalíciós pártok legnagyobbikának, a függetlenségi pártnak főprogrammja azonban — a magyar katonai vezényszó, jelvény, szolgálati nyelv, az Ausztriától való gazdasági különválás — Bécsben a legmerevebb visszautasitással találkozott. Másrészt, a koalíciónak a kormány átvételére szoritása végett jött Fejérváry-kabinet, illetőleg ennek belügyminsztere, Krstóffy József, az általános titkos választójog megalkotását igérve, a szociáldemokratákkal egyezkedett. Holott, ezeknek segitőtársakul való megszervezése, a szövetkezett ellenzék oldalán számitottak és pályáztak. A koalició vezérlő bizottsága, ily körülmények között szövetségesek után nézett, hogy Bécset, amelynek magatartása egyre kihivóbbnak látszott, ha kell, kényszerithesse az engedékenységre.

Horvátországban, Trumbics Antal, Cingária Péró és különösen Supiló Ferenc közremüködéséve, hamar összeterelődtek az előbb emlitett ellenzéki, leginkább szerbofil képviselők és október 3-án Fiumében megszerkesztették az ugynevezett „Fiumei rezolució"-t, amelyben egyebek közt ezek olvashatók:

A magyarországi válságot az a küzdelem idézte elő, amely Magyarország teljes függetlenségéhez vezet. Kötelességüknek tartják a horvát-szlavon-dalmátországi képviselők, hogy az összes állami és szabadságjogok megvalósitása érdekében, a magyar nemzettel együtt harcoljanak, ezek a jogok és vivmányok a két nemzet tartós egyetértésének alapját fogja képezni. E cél elérésének első feltétele, hogy Dalmácia visszacsatoltassék Horvát-Szlavonországhoz. Biztositani kell továbá, a horvát nemzet autonom politikai, kulturális, pénzügyi és gazdasági fennállását és fejlődését."

A határozatot megküldötték Budapestre a koalició vezérlő bizottságának, amely gyanutlanul, csak a szöveg hangzatos kijelentésein örvendezett, a rezolució születésének körülménye és azok az igéretek és magyarázatok, amelyekkel a Supilótársaság a horvát-szlavonországi népet a rezolució táborába csődítette, nem érdekelték, vagy legalább ezeket nem firtatta. Igy aztán kimondták, hogy „a magyarok azokat a szabadságokat és javakat, amelyeket a maguk számára kivivtak, a multban is megosztották, a jövőben is testvérileg megosztják a horvátokkal: a fiumei rezolueiót a legnagyobb örömmel fogadják".

A vezérlőbizottság deputációt is küldött ki, a horvátokkal, a fiumei határozat alapján való részletes megállapodás végett. A megbeszélések azonban mindvégig általános keretben mozogtak és tételes határozatokig nem jutottak.

A következő évben, a magyar koalició végre átvette a kormányt és ennek erkölcsi támogatásával, Horvátországban a fiumei rezolució alapján hirdetett „szerb-horvát nemzeti egység" pártja, a szerb-horvát koalició került uralomra.

Az unionisták figyelmeztették a magyar kormányt és a kormánypárt vezéreit: vigyázzanak, mert a horvát nép nagyon puha anyag, amelyből 1748-ban már sikerült illireket, később délszlávokat faragni; most a szerb-horvát nemzeti egység áfiumával szerbbé akarják átgyurni s ezért szeretnék a horvát nemzetben található magyar-horvát unionisztikus vonást eltörölni. Azt is kifejtették, hogy a szerb-horvát koalició nem a horvát nemzeti céloknak, hanem legjobb esetben is a délszlávizmus hatása alatt kialakult, délszláv fogalomnak a megtestesülése. Itt azonban, az unionisták, falrahányták a borsót!

A szerb-horvát koalicióban, mint mindenütt — eddig, leginkább községi, megyei közügyeknél, gazdasági, társadalmi csoportosulásoknál — ahol szerbek és horvátok kerültek együvé, hamarosan a szerbség lett a vezérhangoló, mert nemcsak raffináltabb, de összetartóbb is, mint a horvát. Most a szerbek, jó fennhangon Bécset szidták, arra számitva, hogy ez okvetlenül tetszeni fog a magyar függetlenségi pártnak. Persze támogatták azok, törekvéseiknek gondos palástolása mellett, már Khuen-Héderváry gróf bán politikáját is, amelyet pedig annakidején az egész közvélemény a magyar-horvát unionizmus megujhodása gyanánt köszöntött. De a szerb taktika akkor ezt az alakoskodást parancsolta.

Vajjon, ha a zágrábbi kormány akkor az unionisták kezében marad, eljut-e Horvátország sorsa az 1918-iki zágrábbi nemzeti tanácsig és onnan a belgrádi szkuptinába?

Lakatos Sándor.

Ismét olcsóbbak lettünk
5%-kal
a két-literes MERCEDES BENZ
után csak 5% luxusadó térítendő
MERCEDES—BENZ
AUTOMOBIL R-T
BUDAPEST, IV. KER., VÁCI UCCA 24. SZÁM.
TELEFON: 140—70. TELEFON: 229—24.

Ifj. Paczelt János kertészete
:-: Károly Ferenc József-ut 6. szám. :-:

Nincsen párja árban, minőségben és tartósságban a Gerő
férfi-, fiu- és gyermekruháinak.
Debrecen, Piac-u. 39. Keresse fel, meggyőződik erről.

Fizetik a gazdag város szegényeit

Segély-osztás a népházban — Szemle a nyomoruság hadseregén — Huszonöt özvegy papné a szegény-segélyesek között

(A Hajduföld tudósitójától.) Ilyenkor hónap elején olyan a Népház folyosója, mint a felzaklatott hangyaboly. A gazdag város most fizeti a szegényeit. Oh, boldog Debrecen, de nem ismernél itt magadra! Csupa szenvedés, csupa emberi fájdalom most ez az egész hosszu folyosó. Összegyült benne a másik város népe. A munkanélküliek, betegek, éhezők, nyomorgók, elesettek szomoru, félelmetes hadserege. Az ötszázak légiója ez, akiket besoroztak a szegénykataszterbe, hogy azután a nemes város a nyomor hivatalos lebélyegzettjeinek minden hónap ötödikén nyugodt lélekkel fizethesse ki a 4—12 pengőket.

Mintha valamelyik Dosztojevszki regényből zsufolták volna ide ezeket az alakokat. Az egyik mindkét szemére vak, a másik sánta, a harmadik púpos. Legtöbb közöttük a foltos, rongyos ruháju öreg anyóka. Bottal, mankóval, szemüveggel csoszogtak fel a lépcsőn. Százféle arc, százféle tipus. A koldulás galambfehérhaju professzionistái mellett ott áll a fiatal tüdővészes munkanélküli, az apró gyermek, akinek lábkötésén átfolyik a csonttuberkulózis borzasztó sárga nedve, mögöttük éhes, vézna arcu lányka, odébb egy-két félrehuzódó kalapos asszony. A sokféle ember ezer más és más vonása között azonban van egy, amely mindenkin közös: az éhség, szenvedés és nyomoruság mélyrevágott barázdája. Itt az arcán viseli mindenki a legigazabb, legszörnyübb szegénységi bizonyitványt.

A nyomor légiója

Ezidő szerint ötszáz embert segélyez a város, havi 4—12 pengővel. Ezek között háromszáz az állandó városi segélyes szegény s kétszázan vannak, akik még mindig a Rothermere lord fia Esmond Harmsworth adományából kapnak havonta öt pengőt. A Harmsworth-féle segélyezés januárig tart, azután csak az Isten tudja, hogy mi lesz a szerencsétlenekkel. A nemes angol ifju 25,000 pengője bizony nagyon „jól jött" a városnak, amely ezenfelül még 200 egyénnek adott belőle egyszersmindenkorra szóló segélyt.

Most az októberi járandóságért jött el ez a sok szerencsétlen. Nagyobbrészt messzi külsőségekről, Isten-háta mögötti telepekről vonszolták idáig fáradt testüket. Mindegyik hozza magával a népjóléti hivatal által kiállitott kis könyvecskét, melybe pontosan beleirják, hogy a tulajdonos mennyi segélyt kap a várostól, ki segélyezi azonfelül?

Mikor megérkezünk, a hivatal tisztviselője sorba szólitja az embereket. Egész csapat név gazdája nem jelentkezik. Biztosan betegek, nem tudtak eljönni.

— Hol vannak ezek? — kérdezi a tisztviselő.

— Szüretelni mentek, — humorizál az egyik öregember, aki tizenhárompróbás profija a koldulásnak.

Bent a nagy szobában sorban állitják ki a nyugtákat, a másikban fizetik a pénzt. Aki gyanus, hogy netalán elinná az ötpengős segélyt, utalványt kap a Kontsek Géza céghez, ahol öt pengő áru élelmiszert adnak ki neki. Mert a nemes város pártolja ugyan a szesz-ipart, amit sajátkezelésü korcsma-közüzeme is bizonyit, de viszont azért nem olyan balek, hogy bárkinek is pénzt adjon itókára.

Mire kell a pénz

De Uram Isten, hogy is jutna ebből a kevésből italra? Kenyér, kenyér meg krumpli kell ide!

— Öt éhes gyerek vár odahaza! — sirja az egyik fiatal asszony.

— A házigazda kéri a lakbért — panaszkodik a másik.

— Beteg a lányom! — mondja egy öreg, töpörödött nénike.

Egy fiatal munkásasszony nyolcéves beteg gyermekét hozza a karján.

— Egy kis tejre kell szegénykének — sóhajtja.

A kisfiu szenvedéstől fásult arccal ül az anyja karján. Lába egész a derekáig be van pólyálva. Két hónapja kinlódik a legborzalmasabb, fájdalmas betegséggel, a csontvelő gyulladással. S ez a szegény, törődött munkásasszony, aki talán kenyérkeresője is az egész családnak, naponta a város másik végéről viszi ölében a nehéz gyermeket a Munkásbiztositóhoz. Két fáradt karjában félve, vigyázva, mint valami hordáyon emeli kis betegét.

Magyar sorsok a szegény katasztreben

Borzasztó emberi sorsok, rettentő szenvedések vonaglanak el itt előttünk. Találomra felütjük a szegénykataszternek. A legsulyosabb könyv, mert mázsásteherrel huzza a szivet a belőle kitárt emberi nyomor.

A hideg, könyörtelen statisztika egyre-másra vetiti elénk a legképtelenebb borzalmakat. Mutatóban csak egy pár:

M. Gyuláné. Elszegényedésének oka: férje és saját betegsége, valamint 14 szülés. Hátul a megjegyzések rovatában olvassuk: Ura a háboruban rokkant meg, keresni keveset tud. Őmaga 14 szülés nyomorultja. Rettenetes nyomorban szenvednek. Napi keresetük 30—50 fillér. Végül minden keserves magyar nóta vége: Tüdőbeteggondozó.

Ime: a hős magyar katona és a hős magyar anya. Sorsukban ott jajgat, lázit, vádol az egész magyar sors. A háborus rokkantságért, 14 szülésért 12 pengős alamizsnával fizeti a haza.

Más eset. Vas Pálról ezt olvassuk: Maga epileptikus, 4 gyermeke siketnéma, ezek között kettő sulyos tbcs. Felesége keres néha 20—30 fillért. Városi segély: 7 pengő.

Az „egészségi állapota" cimü rovatokban minden egyénnél ilyeneket látni. Idült csipő csonttörés, sérves, vesebajos, daganat, szivbaj s az örökös refrén: tüdőbaj, tüdőbaj, csonttuberkulózis, tbc!

A munkabér a legtöbbnél napi 10—50 fillér. Aki egy héten négy pengőt keres, az már gazdag. Van, akinek nincs más foglalkozása, minthogy nyáron sóskát szed s ebből él két gyermekével.

Pusztuló gyermekek

A statisztika kimutatás szerint két fekvőhelyre 4—5—7 személy jut a legtöbb családnál. A többiek földön, szalma vacokban aludnak. Ágynemü nincs.

Mindennek a végén azután ott van a rettentő, de elmaradhatatlan következmény: Négy gyermek él, 3 meghalt; 13 gyermek volt, négy él; 8 gyermek volt, mind meghalt; hét gyermek született, 1 életben van.

A magyar fajta egész rettentő sorsa irva vagyon itt. És csakis a magyar fajtéjé. Mert az egész nehéz nagy könyvben nem találtunk egyetlen zsidóra sem. A másik faj, amelyik csak nyolcvan éve tette be ide a lábát, az jól él, az nem szorul a nemes város alamizsnájára, nyolcvan év alatt palotasorokat szerzett a város szivében. A magyar fajta ide züllött a külsőségi nyomortanyákra, a szalma vacokra, a szegénykataszter rémitő statisztikájába.

Huszonöt nagytiszteletü asszony

Oh, mert ne gondolja valaki, hogy ma is csak az ugynevezett „legalsóbb" néposztály sorsa ez a feneketlen nyomoruság. A nagy hadseregbe, a nyomor légiójába örökös a sorozás. Jönnek azok is, akik kétszeresen szenvedik a rettenetességeket, mert jobb napokat láttak egykoron.

Huszonöt özvegy református papné jár ide, hogy Harmsworth ur adományából felvegye a havi hat pengős segélyt. Nemcsak a háboruban rokkant munkás, de már a középosztály is ott tart, hogy alamizsnára szorul. A magyar pap, a nép Istenrendelése szerinti vezére, tanitója és édesatyja, ha egyszer lehunyta szemét, azzal bucsuzhat el a földi világtól, hogy özvegye koldulni fog. A magyar eklézsia szegény. Nem baj! Kint a falvakban egyre-másra épülnek a zsinagógák!

És mikor ezt a huszonöt magyar papiasszonyt ott látja az ember a segélyezettek hadseregében, eszébe jut egy idézet Zilahy Lajos „Süt a nap"-jából, amelynek végén azt mondja a tanitó:

— Olyanok vagyunk, mint a föd... Az idők ekéje felszántott bennünket. Akik felül voltunk: alul kerülünk; akik alul voltak, felül kerülnek.

És lám, lám Zilahy Lajosnak sincs igaza. Mert a magyarság sorsa a valóságban igy van. Akik felül voltunk: alul kerültünk. Akik alul voltak, alul is maradtak.

S 1928 őszén itt didereg már egymás mellett a két-kézi proletár felesége és a huszonöt nagytiszteletü asszony, szép sorba beirva a magyar nyomoruság egyre nagyobb, egyre bővülő, sulyosbodó és vádoló szegénykataszterébe.

Marschalkó Lajos.

Padlólakk

magas fényü legszebb szinekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletében,
Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

A Tiszántul legelterjedtebb, gyors és jó munkáiról legelismertebb **kelmefestő, vegytisztitó, és gőzmosó,** valamint plisszérozó és gouvlérozó intézet a

Palotayé. Telep: Honvéd-utca 9/j. Telefon: 10—80. Üzlet: Kálvin-tér 5., Batthyányi-utca 26., Hunyadi-utca 15.

Salan

1000 pengős pályázata

Senki sem tudja,

hogy hány bacillus van egy csepp vizben, de azt;

mindenki tudja,

hogy valamennyit elpusztitja a **Salan.** Hogy egy üvegben hány csepp **Salan** van, azt alig lehet megszámolni, de megközelitőleg fogalmat alkothatunk róla, ha megszámoljuk, hogy

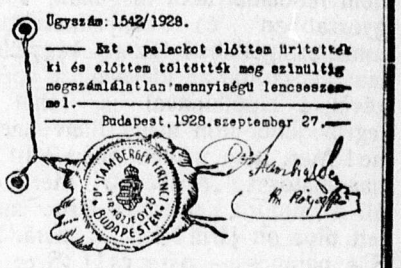
egy százgrammos Salan üvegbe hány szem lencse fér?

Ahány szem lencse, körülbelül annyi csepp áldásos hatású baktériumölő **Salan** van egy üvegben.

Tessék ezt a számot eltalálni!

Az itt következő hivatalos jegyzőkönyv szerint egy **Salan**-üveget közjegyző előtt megtöltöttünk lencsével. Nem számoltuk meg a lencseszemeket s a közjegyző hivatalosan lepecsételte az üveget. A lencsékkel telt lepecsételt üveget több nagy budapesti gyógyszertár és drogéria kirakatába fogjuk felváltva kiállitani **december 20-ig.**

Eddig a napig lehet beküldeni a pályázatokat a Salan irodájába: Budapest, V. ker., Akadémia-utca 11. szám.

December 20-án fogjuk ugyancsak közjegyző előtt felbontani a lepecsételt üveget s megszámláljuk, hány szem lencse volt benne.

Aki a pályázók közül ezt a számot eltalálta,

400 pengőt kap!

Ha senki sem találta el pontosan a számot, akkor ezt az első dijat annak adjuk, **aki a számot legjobban megközelitette.**

A második legközelebb lévő szám beküldője **200 pengőt,** a harmadik **100 pengőt kap.**

Ezenkivül még 100 jó pályázatot jutalmazunk!

Minden pályázathoz csatolni kell egy eredeti **Salan**-doboz cimoldalát, amelyen a gyár neve van feltüntetve. Annak hátoldalára frja azon lencseszámot, amellyel a pályázaton részt akar venni, valamint a pontos cimét. **E nélkül a pályázat érvénytelen!**

Mosott

rongyot

vesz a kiadóhivatal

József kir. herceg-utca 16. sz.

Olvassa a Hajduföldet

Közérdekü levelek

Kaptuk a következő levelet:

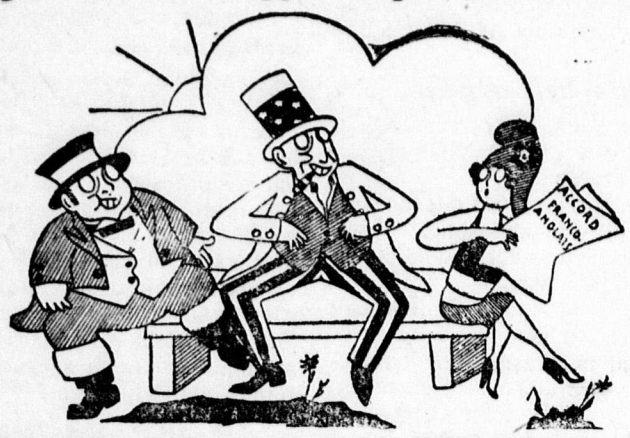
Mélyen Tisztelt Szerkesztő Ur! A Hajdufőld egyik nem régi számában érdekes cikket közölt Debrecen „legsötétebb Afrikájáról", a Dobozi temetőről. Nem kell azonban azt hinni, hogy a cikkben leirt állapotok egyedülállók. Ott van rögtön a Bánffy-utca példája. Ez a kis utca a Bábaképző mögött lévő vasuti átjárónál, az állomás felé eső részen, közvetlenül a sinek mellett huzódó homokkerti részen van. Ez a jeles kis utca nem torkollik sehová. Tulajdonképpen a Hid-utcába kellene torkolnia, azonban egy kert elzárja attól. Már most a helyzet a következő:

A Homokkert lakóinak 99 százaléka vasutas és postás, kinek hivatala az állomáson és annak környékén van. Természetes dolog, hogy ezek a szegény vasutasok fárasztó szolgálatuk után a legrövidebb uton iparkodnak hazajutni, vagy szolgálatukba a legrövidebb uton sietnek. Ez a legrövidebb ut pedig a Homokkertből a Bánffy utcán át a vasuti sinekhez s azok mellett — a hid alatt — az állomáshoz. A pályafentertási munkások, akik hétfőn reggel bejönnek a faluból dolgozni, leszállnak a vonatról és a hid alatt átmenve igyekeznek a részükre épitett barakkba, mely a Bánffy-utcával szemben van a sinek másik oldalánál. Sőt a vagongyárba sietö munkások is — ha a reggeli vonattal jönnek — a sinek mellett mennek a kolóniáig. Ugye, ez olyan természetes. Hiszen az a mozdonyvezető, vagy vonatkisérő személyzet nem rendelhet taxit magának, amin gyorsabban és kényelmesebben jutna szolgálatba! Bizony kénytelen takarékoskodni az idejével, a pénzével, a cipőtalpával is, tehát a legrövidebb uton megy. Illetve menne! Mert nem mehet. Miért? Itt a hasonlatosság „Afrikával". Mert ott áll a rendőr! Fejvesztés terhe mellett tilos ott járni! Ez a parancs! S a parancs — parancs!! Szegény vasutasok és póstások, de különösen vasutasok! A saját gazdátok portáján nem járhattok! Mily boldogok azok a Rother utcai lakosok. Önekik 50 lépést kell kerülni — csak!! Hányszor 50 lépést kerülnek ezek szegények. Mert hát most is kijönnek a Bánffy-utcára s bár nyugat felé van dolguk, kelet felé mennuk a Hungária malomig, a Budai Ezsaiás utcán bemennek a Bábaképzőig, ott a Homokkert utcán végigsétálnak az állomásig, vagy addig-ameddig! Hogy elvesztenek ezáltal 15—20 percet? Az nem fontos! Kelljenek korábban, feküdjenek később annyival! Mily egyszerü volna pedig megoldani a dolgot. Ha a sinek mellett nem lehet menni, hát nyissák meg a Bánffy-utca végét, kössék össze a Hid-utcával s akkor rendben van minden. A vasutas egyenes uton jut szolgálatba, a sinek mellett nem kell járni s hozzá még felszabadul egy rendőrőrszem is. Egyetlen telket kell keresztülmetszeni. Ugy tudom a tulajdonos is belenyugodott e megoldásba. Persze olyanformán, mint azt azt az illetékesek akarták, hogy 21 háztulajdonos fizessen fejenként 180 pengőt a megváltandó telekért — azt kivánni sem lehet. Miért fizessen meg — közvetlen a vasuti sinek mellett — 21 ember egy utcát? Hát a Baranyai-utcát kik fizetik? A Dobozi temető lakói? Tessék az utcanyitás költségét az adóból fedezni, akkor alig pár fillér esne egy egy adózóra. Ez a méltányos, mert egy utca köztulajdon, mindenki használhatja. Ha pedig 21 fizeti az árát, akkor annak a huszonegynek a tulajdona!

De hát higyje el Szerkesztő ur ez nem igy lesz, mert ez igy nagyon természetes, olyan egyszerü lenne.

Szives türelmét hálásan köszöni egy *Kerülő Homokkerti.*

Az angol francia flottaegyezmény a külföld humorában

Az amerikai kérdő-jegyzék megzavarja John Bull és Marianne légyottját.
„Oeuvre"

(Az angol külügyi hivatal nyilatkozata szerint a flotta-egyezmény csak arra szolgál, hogy j o b b a l a p o t teremtsen egy tengeri-leszerelési konferencia számára.)

Cushenden és Briand Kellog-hoz és Coolidge elnökhöz: „Csak az uj alapot készitjük elő!"
„Evening Standard"

A Kereskedelmi és Iparkamara előkészületei a Magyar Hétre

A *„Magyar Hét"* célja: a legmagyarabb, mert a magyar munkát, a magyar kezet, a magyar fogyasztást kivánja erősebbé tenni. Azt akarja, hogy *a magyar sors ne legyen függvénye annak, vajjon esik-e az eső májusban és a nyáron, hanem a magyar ipar erősitésével és a meglevő magyar ipar támogatásával gazdasági életünk a nyugati országok módjára rendezkedjék be, amely az egyes termelő foglalkozások között arányosan osztja meg az ország lakosságát és termelő erejét.*

Ez a cél természetes, hogy zászló alá hiv mindenkit, aki ebben segiteni tud. A debreceni kereskedők e héten a kereskedelmi és iparkamarában tartott értekezleten elhatározták azt, hogy egy szivvel-lélekkel támogatják ezt az akciót.

A kamara attól vezéreltetve, hogy *a Magyar Hét külsőségében is mentől müvészibb és hatásosabb legyen, a Magyar Hét alatt kirakatversenyt rendez.* Minthogy azonban erre külön kell előkészülni, a kamara ezuton hivja fel az érdekelteket arra, hogy *amennyiben még nem jelentkeztek, ugy haladéktalanul jelentkezni szíveskedjenek.*

Akinek a kamara véletlenül nem küldött jelentkezésre felhivást, arra kéri, hogy a kamara 12-ős szobájában jelentkezni sziveskedjék, ahol is azonnal kap megfelelő nyomtatványt

Eddig a következő cégek jelentkeztek a Magyar Hétre:

Füszerkereskedők: Király István, Friedmann Simon, Kontsek Géza, Kupfer Ignác, Bihari Ernő, Grünbaum Pál, Kovács János, Deutsch Lajos, Deutsch Albert és Fia, Kocsák György.

Rőfös-, rövid-, nőidivatkereskedők: Kosztin Lajos, Króh Vilmos, Farkas László, Petrik Károly, Bagi Lajos, Brüll Ignác, Havas Károly, Steuer József, Radó Dezső, Debreceni Lajos, Szabó Sándor, Kardos László, Somossy László.

Asztalos, butorkereskedők: Bálint József, Debreceni Faipar r.-t., Bálint Sándor, Hausner Károly.

Diszmüárusok, bazárosok, kefések, háztartási cikk kereskedők: Kulcsár Imre és Fiai, Kántor Ernő és Társa, Epstein Izidor, Farkas Antal, Sarkadi Dezső, Emerich Samu, Mentze Henrik.

Vaskereskedők: Sesztina Lajos, Nagy János, Tóth Gyula, Bészler és Dávid, Kovács Gyula, Bészler Lajos.

Gép-, müszaki kereskedők: Erdős Mór, Magyar Mezőgazd. Szövetkezete, Révész Simon, Katz Andor.

Cipőkereskedők: Mandel Lipót, Glück Sándor, Turul Cipőgyár r.-t., Neumann Miksa.

Könyv-, papirkereskedők: Méliusz könyvkereskedés, Csillag Arthur, Antalffy József, **Posztókereskedők:** Feldheim Dezső, Fischer Adolf és Fia, Merinó posztókereskedelmi rt.

Kész férfiruhakereskedők: Magyar Ruhaipar, Gelber Testvérek, Grünfeld A. és Társa, Modern Ruházó.

Festékkereskedő: Auspitz József.

Porcellán-, üvegkereskedők: Debreceni Üvegkereskedelmi rt.

Szönyegkereskedők: Horn és Erdélyi, Molnár Lipót.

Uridivatkereskedők: Aszmann Ferenc, „Arany Bika Divatház" Frank Imre, Fekete Jakab, Békés Lajos.

Autókereskedő: „Tauril" Pneumatik rt.

Virágkereskedők: Rózsa Virágcsarnok, Debrecen sz. kir. város kertészete.

Uri szabó és katonai cikk kereskedő: Piskolti Péter.

Keztyü, kötszerkereskedők: Schön Sándor, Vitárius Sándor.

Drogueria, illatszertár: Tóth Emil, Jeszenszky Andor.

Börkereskedő: Urbán Gusztáv.

Női konfektiósok: Halmágyi Sámuel.

Régiségkereskedők: Ingóságközvetitő és Áruforgalmi Iroda.

Csokoládé- és cukorkakereskedők: Stühmer Frigyes.

Ramminger hölgyfodrász
Szent Anna-utca 10. Városi bérház.
Telefon 15-37. Tartós villanyondolálás

Házhelyek!
Kedvező vásárlási alkalom!

A Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet tulajdonát képező és a Monostorpályi-ut, valamint a gróf Vecsey-utca sarkán elterülő szőlő ingatlanból még néhány 300 öl területü házhely eladó.

Érdeklődők és házhelyhez juttatottak a házhelyek ára, valamint az igen előnyös havi fizetési feltételekről a hivatalos órák alatt Kossuth-utca 8. szám alatt az intézet helyiségében felvilágositást nyerhetnek.

NYERENÉNYEK
az uj m. kir. osztálysorjátékban.
Az elérhető legnagyobb nyeremény
Pengő **500.000** Pengő
Jutalom és nyeremények:
300.000
200.000
100.000
50.000 | 20.000
40.000 | 15.000
30.000 | 10.000
25.000 | 5.000
stt., stb. összesen több mint
6 millió pengő készpénzben.
80.000 sorsjegy közül
40.000 biztosan nyer, tehát
minden második sorsjegy!
Első huzás már október 20-án kezdődik!
A sorsjegyek hivatalos árai:
Egész 20 pengő | Fél 10 pengő
Negyed 5 pengő | Nyolcad 2.50 pengő
Sorsjegyek az összes árusitóknál

A rosszul nevelt gyermek

Hogyan biztosithatja a szülő gyermekének boldogulását és boldogságát?

A gyermek a családnak és nemzetnek legdrágább kincse. A gyermek a nemzet jövője. Rettenetes felelősség nehezedik a szülőkre a gyermek neveléséért. A gyermekben benne rejlik a jónak és a rossznak is a csirája. A nevelés ki tudja virágoztatni benne a jót és visszametszheti a rosszat, de kifejlesztheti a rosszat és elnyomhatja a jót.

A láthatatlan nevelés

A nevelés a gyermek életének első pillanatában kezdődik. Teodor Fontane szerint az első esztendőben benne rejlik az egész ember. Ha ezzel tisztában volnának a szülők, sokkal kevesebb lenne azoknak a gyermekeknek a száma, akik csak bánatot és gondot okoznak! Vegyünk csak nehány egyszerü példát. A csecsemőknek éjjel aludni kell; de jobbnak találja, ha sirással mobilizálja a szülőket. Az anyja, ahelyett hogy hagyná nyugton, amig kisirja magát — ugyis csak két-három éjszakán verné fel a házat — ölbe veszi, dédelgeti, tehát nem szoktatja rendhez, hanem előkésziti a talajt, hogy gyermekéből önző, zsarnok teremtés legyen. A kis gyermek csendesen, nyugodtan játszik. A felnőttek egyre megzavarják, ujabb játékokat kezdenek, más tárgyakat mutatnak, a gyermeket folyton más irányba terelik. A tulságos bőségben váltakozó benyomások a gyermeket kifárasztják, elkedvetlenitik s végül szeszélyessé teszik. Ellen Key azt mondja, hogy a mai nevelésnek legnagyobb bünténye, hogy a gyermeket nem hagyja békében. A jóból is megárt a sok. A sok „nevelés" csak ártalmas lehet. A legkisebb gyermek számára is a rend, a szabályszerüség, a napnak zavartalan lefolyása a legnagyobb jótétemény. A nevelés nem ide-oda való rángatásból áll. A nevelést láthatatlan kéz irányitsa.

Az ideges gyermek

Ez igazán a mai kornak a szülötte. Az ideges gyermek tulérzékeny és tulingerlékeny. A testileg és lelkileg erős gyermek az élet lökéseivel és koppintásaival megtörhetetlen energiát állit szembe, az ideges gyermek csak belső ellenállásokkal és feszültséggel tudja felvenni a küzdelmet. A gondolatait nem tudja kellőképen koncentrálni, ezért az iskolában sohase érheti el a megfelelő eredményt. Az ideges gyermektől távol kell tartani mindent, ami figyelmét szétszórja, eltereli; nyugodt, biztos napirend mellett kell élnie, sokat kell aludnia és gondoskodnunk kell mérsékelt sportról is. A jól megszervezett mindennapi harmonikus családi élet csodálatos hatással van!

Az egyetlen gyermek

Általános a panasz, hogy a mai fiatalságnak nagy a hajlama a pazarlásra és kevés a kedve a munkára. Vajjon nincs ez összefüggésben azzal, hogy a jómódu szülők elárasztják a gyermekszobát a legdrágább és legváltozatosabb játékszerekkel? A gyermeket nagyigényüvé és a végén blazirttá nevelik. Az életben csak annak van értéke, amiért küzdeni kell. A gyermeket nem szabad elkényeztetni. Az elkényeztetett gyermeket nagyon rosszul fegyverzik fel az életre. A legnagyobb veszedelemmel fenyegeti az elkényeztetés az egyetlen gyermeket. Az ilyen egyedül való gyermeknek nem kell figyelemmel lennie senkire, nem mond neki ellen senki, nem kell szembeszállnia senkivel! Itt csak egy segitség van: adjatok meléje játszótársakat, mert csak az egykoruakkal való érintkezés menti meg attól, hogy magát tul ne becsülje és csak ez az érintkezés teszi vidámmá, őrzi meg azt az eredetiséget és azt az életörömet, amellyel a természet minden gyermeket megajándékoz és ami a legszebb az életben.

A korai „érettség"

A fejlődés mai iránya olyan szabadságokat biztosit a mai fiatalságnak, amilyenről a régebbi generációk nem is álmodhattak. Hol vagyunk mi attól, mikor a felnőtt fiu és lány fölállott, ha az apa vagy anya a szobába lépett, mikor a szülőkkel csak állva beszélhettek? Ma már nagyon gyakori jelenség az olyan felserdült fiu és leány, aki a szülőinek a fejére nőtt, akivel a szülők nem birnak. Az ilyen nagyon önálló ifjakkal és lányokkal szemben az a legokosabb eljárás, ha szülők fölhagynak a mindenáron való gyámkodással, a tekintély helyébe szeretettel teljes, bizalmas baráti viszonyt állitanak. Ez az egyetlen mód, hogy megakadályozzák a gyermekek elidegenedését.

A rosszul tanuló gyermek

Emlékezzünk meg végül a rosszul tanuló gyermekekről. Mivel a szülőknek nagyrésze magasabb képesitést szeretne biztositani gyermekének, a rossz tanulók száma légió lett. Privátórák, instruktorok segitségével nagykeservesen keresztülhajszolják a gyermeket a középiskolán. Hogy közben mit szenved a szerencsétlen, azzal a szülők nem sokat törődnek. Mennyi kimondhatatlan kint és gyötrelmet okoz a tanulásra képtelen gyermeknek az az őrület, hogy a szülők mindenáron „tanult" embert akarnak belőlük faragni!

Nem, ez nem lehet! Az egyik gyermeknek az elméleti tanulásra van tehetsége, a másik inkább a gyakorlati dolgok iránt érdeklődik, ügyes kezü. Az okos szülőre nézve teljesen mindegy, hogy mit szól hozzá a szomszéd uram vagy komámasszony és az olyan gyermeket, akinek nincs kedve vagy tehetsége a tanulásra, nem erőlteti, hanem gyakorlati életpályára adja. Csak igy biztosithatja gyermeke boldogulását és boldogságát.

Rádió müsor vasárnap és hétfőn

Vasárnap, október 7.

Budapest. 9.00: Ujsághirek, kozmetika. 10.00 Egyházi zene és szentbeszéd a Belvárosi Plébánia templomban. Szentbeszédet mond: dr. Lepold Antal prelátus-kanonok. 12.10: Pontos időjelzés, időjárásjelzés. 12.15: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. 1. Gildmark: Bevonulási induló, a „Sába királynője" cimü operából. 2. Mendelssohn: Szentiványéji álom — megnyitó. 3. Csajkovszky: b-moll zongoraverseny. Előadja Herz Lilly zenekari kisérettel. 15.30: A m. kir. földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Héjjas Endre, az Országos Magyar Méhészeti Egyesület alelnökének felolvasása: „A méhek jó telelésének feltételei." 16.15: Pista bácsi „Virágoskert" meseórája. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 17.15: Másfélóra könnyü zene. 18.40 Sportesemények. 19.00: Mariházy Miklós humoros felolvasása a vidéki szinészetről. 19.50: Gramofonzene hangverseny. 20.30: Részletek Verdi: „Aida" cimü operájából. Közreműködnek: Kármán Gizi, Radnay Erzsi, Szabó László, Csóka Béla és Vermes Jenő, a Városi szinház operaénekesei és a m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar. Vezényli Komor Vilmos karnagy. 22.00: Pontos időjelzés, a sport és lóverseny eredmények ismételt bemondása. — Utána: Pertits Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia Nagyszállóban.

Külföld:

Berlin. 8.55: Harangjáték. — 9.00: Templomi karének közvetitése. — 10.00: A nemzetközi légiforgalom kiállitás megnyitása. — 12.10: Szimfónikus hangverseny. — 15.55: Méhészeti előadás. — 17.00: Délutáni zene. — 20.00: Német zeneszerzők szövetségének hangversenye. — 10.30: Tánc-zene. — 12.00: Lehár Ferenc-ünnepély közetitése. Bécs. 10.30 Orgonahangverseny. 11.00: A „Wiener Symphonieorchester" hangversenye. 15.30: Az osztrák-magyar nemzetközi futball mérkőzés közvetitése a „Hohe Warte"-ról. 16.00: Délutáni hangverseny. 18.15: Reischek András és hü Cézár kutyájának utazása Ujzéland vadonjaiban. — 19.00: Osztárák zeneszerzők estje, Arthur Preuss kamaraénekes közreműködésével. 20.05: Könnyü esti zene. — Bern. 10.30: Egyházi zene. — 13.00 Déli hangverseny. — 15.30: Zenekari hangverseny. — 20.00: Kamarazene. — 21.00: Sporthirek. — 22.00: Hangverseny. — Breslau. 11.00: Egyházi zene. — 12.00: Déli hangverseny. — 14.35: Sakkóra. — 15.00: Gyermekmesék. — 16.00: Utleirások. — 17.45: Hangverseny. — 20.00 Közvetités a sportaréna megnyitásáról. — 22.10: Sportközvetités. Utána: tánc-zene. Bruxelles. 17.00: Tánc-zene. — 18.00: Rádiótrió. — 19.30: Ujsághirek. — 20.15: A házizenekar hangversenye. — 22.15: Legujabb hirek. — Brünn. 7.00: Sétahangverseny közvetitése Karlsbadból. — 10.00: Mezőgazdasági előadás. — 11.00: Délelőtti hangverseny. — 15.30: Munkáselőadás. — 17.00: Délutáni hangverseny. — 18.00: Dalest Lidia Munk hangversenyénekesnő közremüködésével. — 19.00: Népszerü zene. — 22.20: Cigányzene közvetitése Bratislaváből. — Frankfurt. 8.30 Egyházi zene. — 11.00: Szülők félórája. — 11.30: Az angol költészet. — 12.00: Déli hangverseny. — 15.00: Ifjusági előadás. — 16.00: Délutáni hangverseny. — 19.30: Schubert-est. — 21.30: Népszerü est. Utána: Tánc-zene. — Hamburg. 7.00: Reggeli torna. — 9.15: Reggeli ünnepély: orgona- és zenekari hangverseny. — 13.05: Szórakoztató zene. — 14.00: Gyermekmesék. 15.00: Ének-négyes. — 16.00: Délutáni jazz-zene. — 19.00: Német elemek a skandináv dalban, tanulmány. — 20.00: Népszerü melódiák Wagner operáiból. Utána: Szórakoztató zene. — Königsberg. 9.00: Egyházi zene. — 11.15: Délelőtti hangverseny. — 14.50: Sakkóra. — 15.20: Spanyol nyelvlecke. — 16.00: Délutáni hangverseny. — 18.10: Ifjusági előadás. — 19.30: Goethe „Egmond" cimü szomorujátékának előadása. — 22.30: Tánc-zene. — Krakó. 10.15: Reggeli istentisztelet közvetitése. — 14.00: Mezőgazdasági előadás. — 17.20: A petróleumról. — 19.20: Franciaországi utileirások. — 20.30: Esti hangverseny. — 22.30: Kávéházi zene közvetitése. — Leipzig. 8.30: Orgonahangverseny. — 9.00: Reggeli istentisztelet. — 11.00: Ünnepély közvetitése a hallei nemzeti szinházból. Próza és zene. 12.15: Déli hangverseny. — 13.00: Mezőgazdasági hirek. — 14.00: Külföldi sajtóhirek. — 14.30: Gramofon zene. — 15.30: Szórakoztató zene. — 19.30: Handel „Sámson" cimü oratóriumának közvetitése Jénából. — 22.30: Tánc-zene. — Milánó. 10.30: Egyházi zene. — 16.00: Délutáni hangverseny. — 17.30: Tánc-zene. — 20.25: Ujsághirek. — 20.50: Egy opera közvetitése. — München. 11.00: Harangjáték. — 12.05: Kamarazene. — 15.00: Zenekari hangverseny. — 16.30: A nürnbergi mesterdalnokok cimü Wagner opera előadása. — 21.30: Hangverseny zene. — Nápoly. 10.00: Egyházi zene. — 16.45: Gyermekmesék. — 17.00: Carla Spinelli (szoprán) hangversenye. — 20.20: Ujsághirek. — 20.48:

Figyelem! Ha olcsón és jól akar szőnyeget, függönyt, ágy- és asztalteritőt, hencsertakarót, linoleumot, bőrvásznat stb. stb. vásárolni, keresse fel

Molnár Lipót

szőnyeg és linoleum üzletét

Ferenc József ut 40. szám,

szemben a Hungária kávéházzal és győződjön meg áruim minőségéről és olcsóságáról. Kedvező fizetési feltételek!

Tiz százalékkal olcsóbb, mint hitelkönyvekre!

Intézeti ruhaszövetek,

előirás szerinti csikos bluzkelme minden hozzávalókkal a legolcsóbb

Petrik Károly

rőfös és rövidáru üzletében, Szent Anna-utca 5.

Ruhabársony, divat flanel, harisnya, kötöttkabát és pulover ujdonságaim már megérkeztek.

Kérem kirakatomat megtekinteni. — Szolid, szabott árak.

Központi (Central) Szálloda

Budapest, Baross-tér 23.

Teljesen ujonnan berendezett

kényelmes családi szálloda

a Keleti pályaudvar tőszomszédságában.

Tökéletes tisztaság, hideg-meleg folyóviz. Telefón a szobákban.

Polgári árainkból e hirdetésre hivatkozók 20% engedményt kapnak.

Testvérvállalatunk az **Ostende kávéház**

Kikötőhirek. — 20.50: Szinházi zene. — 22.00: Sporthirek. — Oslo. 11.00: Vasárnapi istentisztelet. — 19.30: A házizenekar hangversenye. — 20.30: Szinjáték közvetitése. — 22.00: Tánc-zene. — Pozsony. 7.00: Közvetités Prágából. — 9.00: Evangélikus istentisztelet. — 16.00: Marionett szinház. — 17.00: Mandolin-hangverseny. — 18.20: Előadás a cseh hadsereg multjáról. — 20.00: Zenekari hangverseny. — Prága. 7.00: Sétahangverseny közvetitése Karlsbadból. — 9.00: Templomi zene. — 11.00: Délelőtti hangverseny. — 13.20: Gazdasági közlemények. — 18.00: Német áriák és dalok. — 19.00: Népszerü hangverseny. — 20.00: Szimfónikus hangverseny. — 22.15: Szinházi hirek. — 22.20: Cigányzene. — Róma. 13.00: Rádió-trió. — 17.00: Tánc-zene. — 20.00: Ujsághirek. — 21.00: Zenekari hangverseny. — 23.05: Legujabb hirek. — Varsó. 10.15: Reggeli istentisztelet közvetitése. — 12.10: A varsói filharmónikusok szimfónikus hangversenye. — 14.00: Mezőgazdasági előadás. — 15.15: Szórakoztató zene. — 17.20: A demokratikus eszmék fejlődése Amerikában. — 17.45: A modern repülésről. — 19.20: Rádiótechnikai előadás. — 20.30: Esti hangverseny. — 22.00: Rendőri és sporthirek. — 22.30: Tánc-zene. — Zürich. 11.00: Délelőtti zene. — 12.30: Déli hangverseny. — 20.00: Kamarazene. — 20.30: Zenekari hangverseny.

Hétfőn, október 8.

Budapest. 11.45: Hirek, közgazdaság. — Közben: 12 órakor déli harangszó az Egyetemi templomból. — Utána: Kamarazene. (Temesváry—Kerpely—Polgár.) 1. Offenbanc: Szép Heléna — ábránd. 2. Couperin. Bandolina. 3. Lully: Gavotte. 4. Huszka: Gül baba — ábránd. — 13.00: Pontos időjelzés, időjárás és vizállás jelentése. — 15.00: Hirek, közgazdaság, élelmiszerárak. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárás és vizállás jelentés. — 17.00: Zsoldos Benő kir. itélőtáblai biró: „Az angol parlament életéből, II. rész." Felolvassa: dr. Koncz Sándor. — 17.45: Ifj. Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye. — 19.00: Rubinyi Mózes előadása: „Tolsztoj". — 19.40: Német nyelvoktatás. (Dr. Eduard Szentgyörgyi). — 20.25: Előadás a Studióból. „Kiś muszkák." Vigjáték három felvonásban. Irta Földes Imre. — 22.30: Pontos időjelzés, időjárás jelentés, hirek. — Utána A Dunapalota nagyszállóból Bachmann-jazzband.

Külföld:

Berlin 13.60: Novellák. — 17.00: Régi zene. — 18.30: Angol nyelclecke. — 19.00: Képek a német nép multjából. — 20.10: Johann Strauss „Casanova" cimü operettjének közvetitése. — Bécs. 11.00: Délelőtti zene. — 16.00: **Délutáni hangverseny.** — 15.75: Ifjuságí előadás a 800 éves Grácról. — 17.10: Repülőgépen Velencéből. — Wienbe az Alpeseken keresztül. Felolvasás. 18.40: Az uj gyermekbirósági törvényről. — 19.10: Bécsi szinházi bemutatók, szinházi heti szemle. — 20.05: A „Wiener Simphonieorchester" hangversenye. — Bern. 12.50: Gramafon hanverseny. — 15.56: Időjelzés Neuenburgból. — 16.00: Zenekari hangverseny. — 18.15: Gramofon hangverseny. — 19.00: Eszperantónyelv tanfolyam. — 20.00: Népszerü est. — 21.20: Zenekari hangverseny. — Breslau. 16.00 Utleirások. — 16.30: Délután hangverseny. — 18.00 Szülők félórája. — 20.30: Müvészet és kontárkodás. — 21.10: Schubert „F"-dur mesejátékának közvetitése. — Bruxelles. 17.00 Szórakoztató zene. — 18.15: Földrajzi előadás. — 18.30: A házi zenekar hangversenye. — 19.30: Ujsághirek. 20.15: Zenekari hangverseny. — 22.15: Legujab hirek. — Brünn. 12.15: Gramofon hangverseny. — 16.30: Szórakoztató zene. — 17.30: Szerb-horvát nyelvlecke. — 19.00: Esti hangverseny. — 19.45: Utleirások Romániából. — 20.00: Rádió kabaré. — 22.00: Legujabb hirek. — Hamburg 16.15: Ifjuság órája: német költőnők. — 17.00 Max Slovegt-ünepély a festő 60-ik születésnapja alkalmából. — 17.55: Bünügyi hirek Brémából. — 18.30: Angol nyelv lecke. — 19.50: Jelentések a hamburgi vásár csarnokból. — 20.00: Irodalmi felolvasás. — 20.00: Hangverseny: vadászdalok és adomák. — 20.00 Schubert emlékünnep közvetitése Kielből. — Königsberg. 16.30: Délutáni hangverseny. —18.50: Dr. Müller—Blattan felolvasása. — 19.30: Angol felolvasó óra. — 20.10: Johann Strauss „Casanova" cimü operettjének előadása. — Krakkó. 12.10: Gramofon zene. — 17.10: A francia parlament munkaközben. — 19.30: Francia nyelv lecke. — 19.55: Mezőgazdasági hirek. — 20.05: Sporthirek. — 20.30: Közvetités Varsóból. — Leipzig. 14.00: Gramofon zene. — 16.00: Kulturtörténelmi előadás. — 16.30: Szórakoztató zene. — 18.30: Angol nyelv lecke. — 19.30: Offenbach „Hoffmann meséi" cimü fantasztikus operájának közvetitése a leipzigi uj szinházból. — 22.20: Legujabb hirek. Utána tánc-zene. — Milánó. 12.30: Rádió kvartett. — 16.30: Jazz-band. — 17.20: Gyermek karének. — 17.00: Mezőgazdasági jelentés. — 20.15: Ujsághirek. — 20.55: Egy operett közvetitése. — 23.00: Jazz-band. — München. 12.55: Gramofon hangverseny. — 16.00: Gyermekmesék — 16.30: Délutáni hangverseny. — 19.30: Hangverseny Amey Rosenberg közreműködésével. — 20.30: E. Ortner Michael Hundertpfund cimü drámájának előadása. — Nápoly. 16.50: Különfélék. — 16.58: Piaci árfolyamok. — 17.00: Dora Nardi (szoprán) hangversenye. — 20.20: Ujsághirek. — 20.50: F. Marchetti „Ruy Blas" cimü operájának közvetitése. — 22.50: Legujabb hirek. — Oslo. 19.30: Német nyelv lecke. — 20.30: Zongora hangverseny. — 21.00: Előadás közvetités Bergenből 21.30: — Aktuális kérdések. — Pozsony. 16.30: Zongora hangverseny. — 17.30: Felolvasás. — 19.00: Fuvós-zenekari hanverseny. — 20.00 Vidám est. — 22.20: GGramofon zene. — Prága. 11.15: Gramofon zene. — 12.15: Déli hangverseny. — 13.30: Munkaközvetités és munkaalkalom. — 13.45: Rádiójelentések az ipar és kereskedelem és a szakmák részére. — 16.10: Irodalmi előadás. — 16.30: Délutáni hangverseny. — 18.25: Munkás előadás. — 20.00: Vidám est. 22.20: Gramofon zene. — Róma. 13.00: Rádió trió — 16.50 Ujsághirek. — 17.15: Mezőgazdasági hirek. — 17.30: Szórakoztató zene. — 20.30: Sporthirek. — 21.00: Könnyü zene. — 23.05: Legujabb hirek. — Varsó. 12.00: Harsonajáték közvetitése a krakkói Notre Dame templom tornyából. — 16.00: Gramofon zene. — 16.30: Gyermek mesék. — 17.10: Egy karikatura feljegyzéseiből. — 19.30: Francia nyelvlecke. — 20.30: Esti hangverseny. — 22.20: Rendőri és sporthirek. Utána tánczene. — Zürich. 12.32: Zenekari hangverseny. — 15.00 Gramofon hangverseny. — 16.00: Hangverseny. — 17.15: Asszonyok félórája. 20.00: Norvég zene. — 21.30: Szórakoztató zene.

Könyvesház

Oláh György: Jajkiáltások a Ruténföldről. Magyar Nemzeti Szövetség kiadása Budapest 1928.

Ebben a nagyon szomoru könyvben benne van a Nemzetek Szövetségének képmutatásától kezdve a testvér csehek által felszabaditott ruténség megdöbbentő szociális nyomoráig a mai kisebbségek ezer gondja és minden nyomorusága.

Oláh György ujságiró és a riporter szemével utazta végig a ruténföldet. De ha csak riporter szeme volna az övé, ugy olvasnók könyvét, mint egy érdekes, impressziók szinezte utleirást. A riporter szeme meglátta a Ruténföld ezer szinét, megpillantotta a feljegyezni valókat, de ezen tul az a szeme, mely részvéttel tud meglátni minden emberi nyomoruságot és igazságtalanságot, belelátott a ruténség lelkébe, megértette azt s vele szenved. Ez a két látás teszi meleggé és fájóvá ezt a könyvet. Ritka könyv: a legnemesebbé rtelemben vett irredenta könyv.

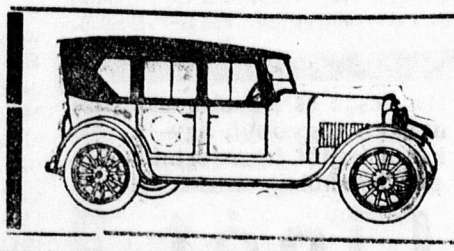
Két részre oszlik. Bevezető részében ismerteti a ruténség történetét, a hires Pittsburgi egyezményt, Csehszlovákia és az antant hatalmak által kötött szerződésnek a ruténséget érintő részét. Ismerteti a ruténségnek tett sok kövér igéretet, autonomiát, tartománygyülést, szabad vallásgyakorlatot stb.

A könyv második része: szines riport a rutének földjéről, a be nem váltott igéretek nyomán keletkezett elkeseredésről, szenvegésről. A testvér csehek leromboltak mindent, amit Egának épitettek, véget vetettek a ruténség kezdődő jólétének, az igéretek köd maradtak. Pusztulás, nyomoruság az egész rutén földön.

A sivárrá lett vidéken két jóleső sziget: Mécs László és Kurtyák János. A magyar poéta, a rutén szenvedéseket is enyhiteni tudó magyar poéta és a ruténeknek egyetlen ott maradt vezére, a robusztus ember, a ruténség egyetlen igazi képviselője a prágai parlamentben.

Nagy érdeme Oláh Györgynek, hogy megirta ezt a könyvet s talán még nagyobb, hogy van szive az emberi nyomoruságok számára.

Tormay Cécile „Emberek a kövek között" c. müve olaszul. A milanói *Alpes* könyvkiadó vállalat magyar könyvsorozatának keretében Silvia *Rho* olasz irónő *Couri fra le pietre* cimmel leforditotta *Tormay* Cecilenek, a kiváló irónőnek *Emberek a kövek között* cimü regényét. A könyv, amely egyike *Tormay* Cécile legmonumentálisabb s egyben legemberibb irásainak, az *Alpes* kiadóvállalat *Scrittori ungheresi* sorozatában már az olasz könyvpiacon is van és bizonyára Olaszországban is olyan nagy sikere lesz, mint szerte a világon volt. A könyv fordítója, Sylvia *Rho* hosszabb időt töltött Magyarországon, mint a *Dunabizottság* olasz tagjának felesége. A jónevü olasz irónő budapesti tartózkodása idején francia forditásban olvasta Tormay Cécile munkáit s ezeken a könyveken keresztül *annyira megszerette a magyar irodalmat, hogy megtanult magyarul,* még pedig annyira tökéletesen, hogy az *Emberek a kövek között* kristálytiszta és müvészien finom stilusát a leghüebben tudta visszaadni. A milanói Alpes könyvkiadóvállalat egyébként *Tormay* Cécilén kivül *Herceg* Ferenc, *Bethlen* Margit grófnő és *Pekár* Gyula egy egy munkáját is közreadjg a Scrittoriungheresi sorozatban.

Kocsik. Automobil karosszérlák. Duco fényezés minden szinekben!
RIESZ HERIK
KOCSIGYÁR, DEBRECEN.

Épület és butor-
vasalások, fournérok
BÉSZLER LAJOSNÁL
• Széchenyi-utca 2. szám. •

Sok pénzt takarit meg,

ha téli ruha szükségletét már most szerzi be szezon előtt. Rendkivül olcsó áron vásárolhatja most őszi öltönyét, felöltőjét, téli kabátját, trenschkoatját, hubertuszát, vadász kabátját, bőrkabátját és esőköpenyét, ugyszintén mindennemü fiu és gyermekruháját, oooooo ınig nem áll be a hideg. oooooo

Hajdusági Ruhaáruház
Piac-utca 67. szám.

BANÁN-BEHOZATAL ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN A LEGJOBB TÁPLÁLÉK BP. TELEFON: L 982-25

HIREK

1928 október 7 (Vasárnap)

Prot: Amália. Kath.: Olv. B. A.

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10—12 óráig.

Vasárnap délután és éjjel a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Kossuth, Piac-utca 30, Magyar korona, Péterfia-utca 10, II. Rákóczy, Külsővásártér, Bocskay, Czegléd-utca 22, Arany János, Csapó-utca 77.

1928 október 8 (Hétfő)

Prot.: Etelka. Kath.: M N. A

A gyógyszertárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czegléd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

ISTENTISZTELETEK

Istentiszteleti rend vasárnap, 1928 október 7-én:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Révész Imre, délután 5 órakor Hegedüs Kálmán. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szele György, 11 órakor Hegedüs Kálmán, délután 5 órakor Uray Sándor. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Szentjóby Zoltán, fél 12 órakor ifj. istentisztelet: Kántor József, délután 5 órakor Madar Zoltán. — Árpád-téren délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 2 órakor Magyar Bertalan. — Ispotály-templomban délelőtt 10 órakor Kardos Lajos, délután 5 órakor Nagy Sándor. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Baksa Sándor. — Szegényházban délelőtt 10 órakor Bagdy Dániel. — Nyilas-telepen délután 3 órakor Vallásos ünnepély. — Csapó-kertben délután 3 órakor Gerda Sándor. — Ondód—Vedresdülőn Halász András. — Báskon Vajda László. — Köntösgáton délután 3 órakor Halász András. — Nyulasbarakk délután 3 órakor Bodonhelyi J.

A római katholikus templomban:

Egész napos szentségimádás. Szentségkitétel reggel 6 órakor. Délelőtt fél 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond dr. Lakatos Sándor. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután 5 órakor szentolvasó, litánia és Szentségbetétel. Prédikál dr Rózsa Jenő.

Az evangélikus templomban

az istentiszteletet f. hó 7-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Labossa Lajos ev. vallástanár, h. lelkész tartja. — Vasárnap délben fél 1 órakor levente-istentiszteletet tart Labossa Lajos h. lelkész.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8-kor diákmise, 9-kor katonamise a görög és latin szertartású róm. kath. katonák részére. 10 órakor nagymise, utána prédikál Orosz Bálint segéd lelkész. Délután 3 órakor vecsernye.

Unitárius istentisztelet.

Az unitárius imaházban október 7-én délelőtt 10 órakor dr. Csiki Gábor budapesti missziói lelkész istentiszteletet tart és urvacsorát oszt. Azután közgyülés és Dávid Ferenc Egylet alakuló gyülése lesz megtartva

A Ker. Liga választmányi ülése

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni Osztálya hétfőn, október 8-án este 6 órakor tartja évnyitó választmányi ülését székházának nagytermében, melyre a v. tagok teljes számban való megjelenését kéri az Elnökség.

— **Uj leventefőoktató Kabán.** *Bartha* Elemér halálával megüresedett főoktatói állásra a kabai testnevelési bizottság egyhangulag *Kósa* János kabai lakost hivta meg, ki a meghivást elfogadta. Meghivása nagy örömöt keltett, nemcsak alantasai és Kaba község vezetőségénél, hanem a Vármegyei Testnevelési felügyelőségnél is, ahonnan végleges kinevezése, pár napon belül megtörténik. Meghivásával nagyon sokat nyert Kaba levente csapata, melynek élén pár hónapja mint helyettes főoktató működik a legkitünőbb eredménnyel.

— **Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület** megbizásából felkérem az összes debreceni és környéken lakó képesitett kertészeket, hogy október 10-ig pontos lakhelyüket és képesitési évüket velem közölni szíveskedjenek. P. Gulyás Endre, okl. mükertész, Debrecen, Budai Ézsaiás-utca 27. sz.

— **Rádiósok** tekintsék meg kül- és belföldi rádiószakkönyvekből összeállitott kirakatunkat! Bel- és külföldi szaklapok összeállitását vállaljuk. Csáthy Egyetemi könyvkereskedés, Piac-utca 8. Telefon: 2—96.

— **Szombathy Kálmán Debrecenben.** Szombathy Kálmán ny. őrnagy, a „Honvédelem" főszerkesztője tegnap Debrecenbe érkezett. A debreceni református főgimnáziumban ezelőtt 25 évvel érettségit tett egykori diákok ma tartják ugyanis 25 éves találkozójukat. Erre az alkalomra erkezett Szombathy Kálmán szülő városába és mint a Kolégium akkori maturandusza ő is résztvesz a mai napon tartandó ünnepségeken.

— **Biztositsa jegyét a Charlie Chaplin cirkuszára!**

— **Egyelőre elmarad a gyermeknapi gyüjtés.** A Patronázs-egyesület által az október 7-ére tervezett gyermeknapi gyüjtést bizonytalan időre elhalasztották. Az elnökség.

— **Távbeszélő előfizetők figyelmébe!** Ajánlom a m. kir. postahirdető hivatal napokban megjelenő kiküldöttjét, aki a legközelebb kiadandó távbeszélő névsorba leendő beiktatásokra és hirdetésekre vonatkozó megrendelések átvétele céljából fel fogja keresni az előfizetőket. Postafőnökség.

— **Nőikalap ujdonságok** legnagyobb választékban megérkeztek a Kalapüzembe. Piac-utca 9.

AKTUÁLIS FEJEK

MACDONALD
az angol Labour-Party vezére.

Ruhaosztás a menhelyi gyermekek részére

A m. kir. állami gyermekmenhely kötelékébe tartozó debreceni gyermekek téli ruházatának kiosztása hó folyó 8-án, 9-én és 10-én, azaz hétfőn, kedden és szerdán reggeli 8 óra és délután 6 óra között történik a menhelyben. Gyermektartás könyvecske elhozandó.

— **Vajdácska község nagyratörő tervei.** Debrecen város gazdasági hivatalához Vajdácska község előljárósága levelet intézett, melyben azt a humoros ajánlatot teszi, hogy a község hajlandó Debrecen törzsgulyáját télire felesbe átvenni, ha a gulyának fele az övé lesz. A gazdasági ügyosztály tisztviselő kara kitörő derültséggel olvasta a levelet és azonnal megállapitotta, hogy a különös ajánlat csakis félreértésből származhatik.

— **Biztositsa jegyét a Charlie Chaplin cirkuszára!**

— **500 darab kerékpár eladása darabonként is.** 5 pengő heti részlet. Grammofonok, Varrógépek, Rádió, Douglas, Exselsior Jap, Zündapp, Nerakar motorkerékpárok raktára és képviselete. Háromkerekü teherszállitó motorkerékpárok. Legolcsóbb beszerzési forrás Csősz János müszaki vállalata Debrecen, Király-utca 5.

Mutassa meg rossz fogát, müfogát VÁRY JÁNOS fogmütermében Darabos-utca 18. Kollégium mögött

— **Schubert-ünnep! Zenekedvelők első bérlet** október 7. Aranybika. Napijegyek Méliusnál.

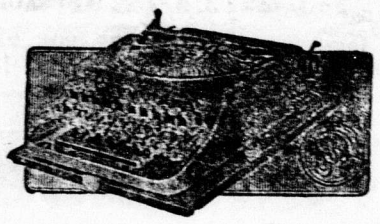
— **Tükörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Szív-utca 15. sz. Telefon 356.**

— **Biztositsa jegyét a Charlie Chaplin cirkuszára!**

Legujabb! Legjobb! Legolcsóbb

a

Smith Premier

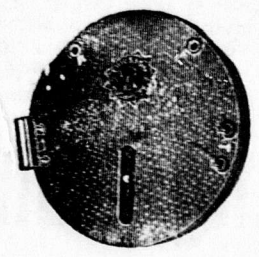
irodai és hordozható (Portable) irógép!

Kedvező részletfizetési feltételek!

Vezérképviselet:

Irógépbehozatali rt. Budapest

V. Dorottya-u, 9.

Ericson-féle

U. 12 bp. Kristálydetektoros készülékkel kiváló hangerősséggel vehető Csonka-Magyarország közel egészterületén a budapesti nagy adó. A készülék ára fix detektorral

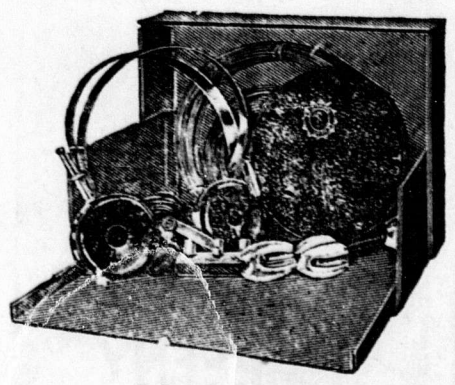
Pengő 16.--

Az U 250 bp. Teljes detektoros vevőszerelvény postadobozban tartalmaz:

1 U 12 bp. detektoros készüléket.
1 pár Ericson márkás fejhallgatót
2 drb. rádiószigetelőláncot.
50 mtr. antennahuzalt.
16 mtr. szobavezetéket 3s földhuzalt.
3 mtr. kötőhuzalt

A szerelvény ára postán bérmentve P. 20.—

1—3 csöves vevőkészülékek, csöves erősitők és rádióalkatrészek kiváló minőségben kaphatók.

Magyar Villamossági R. T.

ezelőtt: Deckert és Homolka.

I. Fehérvári-ut 70. Tel: 454-55.

„ERICSON"

VESE, HÓLYAG, RHEUMA

LEGHATÁSOSABB GYÓGYVIZE

A

SAVOLDÓ, VIZELETHAJTÓ

SALVATORFORRÁS

— **Dugulás és aranyeres bántalmak,** gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József" keserüviz, naponként többször bevéve, hathatós segitséget nyujt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a **Ferenc József** viz alhasi betegségek eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

Meteorologia: Időjóslás: Az időjárásban egyelőre változás nem várható, később nyugati légáramlással hidegebb idő.

— **Köszönetnyilvánitás.** Mindazon kedves rokonoknak,, jó barátoknak, ismerősöknek, kik megboldogult szeretett jó apánk, nagyapánk Kovács Mihály kereskedő elhunyta alkalmából részvétükkel bánatunkat enyhiteni igyekeztek, hálás köszönetet mond a gyászoló család.

— **Megb zható fát idejében ültetni,** ez a sikeres gyümölcstermesztés titka. Unghváry József faiskolája Cegléd. Budapesten Andrássy ut 54. Oktató árjegyzék ingyen.

— **Donkozák kórus** uj müsorral november 4. Arany Bika. Jegyek Méliusznál, Arany Bikában.

— **Figyelmeztetés a sorsjegytulajdonosok részére.** Tekintettel arra, hogy a XXI-ik m. kir. Osztálysorsjáték huzása már október 20-án kezdődik. Az osztálysorsjáték főárusitói arra kérik mindazokat, akik a postán cimükre beküldött sorsjegyek árát eddig még nem küldötték volna be, sziveskedjenek az esedékes összeget azonnal megfizetni, mert a nyereményekre való jogaikat csakis ugy biztositathatják, ha a sorsjegyek ára s az előirt 30 fillér költség, még huzás előtt kiegyenlitést nyer. Akik a sorsjegyeket bármely oknál fogva nem óhajtják megtartani, küldjék azt azonnal vissza, hogy azokat a nagyszámu előjegyzőknek juttathassák.

— **Elhizásnál, vérbőségnél, légzési nehézségeknél,** rheuma, köszvény és vérkeringési zavaroknál a Hunyadi János keserüviz az orvosok által ajánlott tökéletes gyógyviz az anyagcsere élénkitésére, a vérkeringés és a bélmüködés szabályozására. Reggelenként fél pohár **Hunyadi János** keserüviz megszünteti a székrekedést és annak kellemetlen következményeit, az étvágytalanságot, fejfájást, szédülést, levertséget. A Hunyadi János keserüvizforrástelep az egészségügyi hatóságok ellenőrzése alatt áll. A vizet egészségügyi szempontból csakis teljesen uj palackokba töltik s az a forrástól a palackba jutásig emberi kézzel érintkezésbe nem jut. A Hunyádi János keserüviz tisztasága tehát a legtökéletesebb és ennélfogva a legsulyosabb beteg is használhatja.

Eladó birtok!
Füzesgyarmat (Békés m.) község határában 120 m. hold, állomástól 2 km-re, közvetlen kövesut mellett, jutányos áron és feltételek mellett.
Dr. Orosz István ügyvéd, Füzesgyarmat.

Eladó
egy „Reiter"-féle könnyebb
„Landauer" kocsi
nagyon jó állapotban,
Cim: **Hegykői Gazdaság Hegykő Sopronmegye.**

Hajduszoboszlón
terményt a legmagasabb áron vásárol
Lovass Károly terménykereskedő.

SZINHÁZ

Csokonai-szinhàz müsora:

Vasárnap délután 4-kor: **Borcsa Amerikában.** Kováts Terussal.

Vasárnap este 8-kor: **Cárevics.** Operett-bemutató. Timár, Ferenczy, Unger, Tamás, Szigeti Jenő.

Hétfő A) bérletben: **Cárevics.**

Kedden B) bérletben: **Cárevics.**

Szerdán délután 3-kor: **Pártütők.** Ifjusági előadás.

Szerdán este C) bérletben: **Cárevics.**

Csütörtök délután 3-kor: **Pártütők.** Ifjusági előadás.

Csütörtök este D) bérletben: **Cárevics.**

A szinház október 6-i előadásáról anyagtorlódás miatt megjegyzéseinket legközelebbi számunkban tesszük meg.

A szinházi iroda hirei:

Ma, vasárnap délután 4-kor mérsékelt árakkal: **Borcsa Amerikában.** Kováts Terus főszereplésével. **Borcsa Amerikában** ma délután 4-kor! Pesta alakitója: Fábián János, kivüle Misoga, Ferenczy Marian, Tamás, Halasiné és az amerikait játszó Szigeti Jenő jutottak hálás feladathoz. Nézőtéri jelenetek. Kováts Terus tökmagot és virágot osztogat. Tamás—Misoga—Ferenczy a hires banán táncot lejtik, Szigeti Jenő angol dalt énekel. Jegyek 9—12-ig válthatók.

Ma, vasárnap este 8-kor bérletszünetben, holnap, hétfőn A) bérletben: **Cárevics,** Lehár Ferenc legutolsó nagy operettje! A cimszerepben a régi kedvenc, Unger István fogja játékkészségét, fölényes intelligenciáját és kulturált hangját csillogtatni, őszinte nagy sikerre tartva számot mindazok részéről, akik a szépe, a müvészit, a nemeset kedvelik. Partnere: Timár Ila, akinek évek óta nem volt ilyen sokszinü ragyogó szerepe. A **Cárevics** Lengyel Menyhért drámája nyomán irt libretto, a zeneszámok klasszikus magaslatokig emelkednek, a finálék szinte operai jellegüek. Egyes ének- és táncszámok rövidesen népszerüek lesznek, Ferenczy Marian és Tamás Benő táncai fergetes tapsokat fognak kiváltani és az előjelek szerint az ujrázásoknak se szeri, se száma nem lesz. Szigeti Jenő a nagyherceg érdekes alakját viszi szinpadra. Jegyváltás a mai, holnapi, keddi és szerdai **Cárevics**-előadásokra olcsó áron.

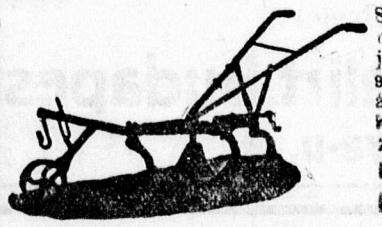
Jön: A **Régi nyár** — uj diszletek — uj kiállitás — Remete pazar rendezése!

A Pártütők — Kisfaludy Károly klasszikus vigjátéka szerdán és csütörtökön ifjusági előadásul. A szerda délutáni előadásra a jegyek már elkeltek! A csütörtök délutáni **Pártütők**-előadásra 20 fillértől 1 P 60-ig kaphatók jegyek. **Pártütők** elsőrangu szereposztással, László Gyula, Szigeti Andor, Halasiné, Vajai Magda, Csapó Mária, Lázár Tihamér, Misoga László és Sugár felléptével. Jegyváltással siessen, mert ellenkező esetben nem kacaghat a **Pártütők** pompás előadásán. **Pártütők,** olcsó, kacagó délután szerdán és csütörtökön 3-kor.

Jön: A **Régi nyár!** Revüsláger!

A mozgószinházak közleményei:

METEORBAN
Vasárnap:
Metropolis
Nagy világattrakció! Fantasztikus filmregény 14 fejezetben.
Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.
Jegyelővétel a tolongások elkerülése végett állandóan!!

Bagi és társa, Kaba
gépgyára és hengermalma
Telefon: 5. —o— Sürgönycim: BAGI, KABA —o— Alapitva 1897. évben.

SZÁLLIT mindenféle javitott rendszerü cséplőgarnitúrát, gazdasági gépeket, kapálógépeket a legujabbakat, átalakit magánjáróka', kézi- gépi- hatos, vese-szerkezetes, rézöntő, kazán és autogénhegesztő munkákat, malomhengerek csiszolását és rovátkolását.
Kutfurási vallalata teljes szavatossággal készit uj ártézi kutakat bármely mélységre, végez próbai fúrásokat és elavult ártézi kutak rendbehozását. „Cässe" traktorok képviselete.

Tungsram
½ wattos és D izzólámpák nagyban és kicsinyben a legolcsóbban beszerezhetők a
Debreceni Üvegkereskedelmi
R. T. Debrecen, Rózsa-u. 2.

Péntek—Szombat—Vasárnap:

VIGSZINHÁZ
Világfilm!
Ramon Novarro a főszerepben:
A zsarnok
dráma 7 felvonásban A női főszerepben Marcellina Day Roy d Arcy.
Megelőzi: Vigjátékattrakció: **Az illatos vigéc,** bonyodalmas történet az illatszer szakmában 8 vig felvonásban. A főszerepekben: Jack Mu hall és Dorothy Mackaill.

URÁNIA
Világattrakció!
Marietta királysága
az álom és valóság vig keveréke 9 felvonásban. A főszerepekben: Lya Mara és Jacob Tiedtke.
Megelőzik: **Fox Journal, Heiligenblut** természeti képek, **Aff és a vigözvegy** és **A jégbehütött férj** boházatok.

APOLLO
Szombat-vasárnap: Szombat-vasárnap:
Világattrakció!
A kétéltü férfi
(Hazug álaro, Zero)
izgalmas lörtének 8 felvonásban. A főszerepben: Stewart Romeo.
Megelózik: **A Glockner csuos** természeti képek, **Zigoto filmezik** bohózat.

Vigszinház: Világfilm! Charlie Chaplin legnagyobb filmje! A cirkusz, egy félszeg fickó szomoru és vidám kalandjai 7 felvonásban. Megelőzi: A fehér pantalló, egy fehér nadrág és egy polóverseny története 8 felvonásban, a főszerepben Johnny Hines.

Uránia: Világattrakció! Harry Liedtke főszereplésével A strandszerelem, egy tékozló fiu története 8 szomoru, de vig felvonásban is. Megelőzik: Gaumont Hiradó, Amor, mint határőr és Hajsza a vőlegény után, bohózatok.

Jön: Őfensége a hordár, Hans Junkermann kettős főszerepben.

TESTEDZÉS

A DEAC athletikai clubbajnokságai ma délután pontosan három órakor kezdődnek az Egyetemi Sporttelepen. A verseny első felét ma délután a következő versenyszámokkal bonyolitják le: 100 m. sikfutás, 400 m. sikfutás, 1500 m. sikfutás, 110 m. gátfutás, magasugrás, távolugrás, sulydobás és diszkoszvetés. A versenyt külön a juniorok és szeniorok részére rendezik meg. (Juniorok azok, akik még nem indultak a DEAC szineiben nyilvános verseny keretében.)

Az amatőrbajnokságban
ma a legérdekesebb mérkőzés kétségkivül a
DVSC—DEAC
küzdelme lesz.

A Bocskay Szegeden
játszik ma Vidéki Kupa mérkőzést a Bástya ellen. A komplett Bocskay jó esélyekkel indul mai mérkőzésének, mert a Bástya kénytelen sérülése miatt nélkülözni kitünő kapusát, Baumgärtnert.

Ma játszák Bécsben
a 63. osztrák—magyar válogatott footballmérkőzést. A magyar csapat eredeti felállitásban a legszebb remények mellett veszi fel a küzdelmet.

Müasztalos munkák legszebbek **Bessenyei Gyulánál**
Debrecen, Kölcsey-utca 3. szám.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.64

Budapest 90.64, Berlin 123.75, New-York 519.62, London 2518.87 és fél, Páris 20.31, Milano 27.20, Prága 15.40, Belgrád 9.12 és hétnyolcad, Bukarest 3.14 és fél, Bécs 73.12 és fél, Amsterdam 208.32 és fél.

Gabonatőzsde.

A készárupiacon élénkebb volt a forgalom, mert a határállomásokon ujból jelentkeztek a külföldi vevők. A tiszavidéki buzát 26.40—27.20, a felsőtiszait 26.35—27.10, az egyéb származásut 26.15—27 pengővel jegyezték fajsuly szerint. A rozs ára 24.80—24.90 pengő között mozgott.

A takarmánycikkek piacán a zab iránt meg élénkült a kereslet s ezzel kapcsolatosan az irányzat megszilárdult. A zabot minőség szerint 26—26.75 pengővel jegyezték. Az árpafélék piaca üzlettelen volt s különösen a sörárpa iránt igen csekély az érdeklődés.

DEBRECENI FA- ÉS SZÉNKERESKEDŐK EGYESÜLETÉNEK IRÁNYÁRAI:

Apritott fa	I. oszt.	P 4.20
„	„ II. „	„ 3.60
Hasábfa	I. „	„ 3.60
„	II. „	„ 3.—
„ vagon	I. „	„ 3.20
„	„ II. „	„ 2.80
Porosz kőszén		„ 8.—
Hazai szén	I. oszt.	„ 5.—
„	„ II. „	„ 3.60

mázsánként, házhoz szállitva, készpénzfizetés esetére.

A debreceni kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

13958/1928. tk. sz.

Árverési hirdetmény kivonat

Pinczés Imre végrehajtatónak Kerekes Péter végrehajtást szenvedő ellen inditott végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 16 q buza tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a debreceni kir. járásbiróság területén levő, Debrecen sz. kir. városban fekvő s a debreceni 722. sz. tkvi betétben A I. 1—3. sor 32308/4, 32309 és 32310 hrsz. alatt foglalt 5 hold 800 négyszögöl területü 39. sz. ház, udvar és szántóból, (a Czuczán, a Czucza-dülőben) a Kerekes Péter nevén álló felerészére 1785 P kikiáltási árban azzal, hogy miután C. 33. sorszám alatt özv. Kerekes Péterné sz. Kerekes Juliánna javára özvegyi haszonélvezeti jog van bekebelezve, amennyiben az ingatlan illetőség a haszonélvezeti jog fenntartásával 7000 pengős áron alul adatnék el, az árverés hatálytalanná válik és az emlitett ingatlanilletőség a haszonélvezeti jog fenntartása nélkül a fenti határnapon ujabban elárvereztetik, — elrendelte.

Az árverést 1928. évi október hó 24. napján d. e. 9 órakor a tkvi hatóság hivatalos helyiségében, Deák Ferenc-utca 18. sz. 104. ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpenzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott áriolyammal számitott óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen birói letétbe helyezéséről kiállitott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket alairni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igértetet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Debrecen, 1928. évi julius hó 10. napján.

Koós s. k. kir. jb. alelnök.

A kiadmány hiteléül:

Olvashatatlan, kiadó.

Pénzt

folyósittatunk **földbirtokokra,** (váltó nélkül) **teljes 100%-os kifizetéssel, 35 évi időtartamra** 3 kataszteri holdtól kezdve, holdanként 600 pengőig, évi 7½ %-os kamat alapon, az iratok vételétől számitott **8 napon belül**; (II. helyre is.) — **Házakra** pénzintézetünk 9% évi kamattal folyósit 1 – 10 évig terjedő kölcsönöket, az ingatlanérték 50%-ig. **Váltókat** leszámitolunk, **váltóhitelcket** nyujtunk.

KERNÁCS és TÁRSAI

bankbizományosok

Budapest V, Teréz-körut 43/B.

(Válaszbélyeg beküldését kérjük.)

SIRKÖVEK

mindeu minőségben s kivitelben legolcsóbban beszerezhetők

Hunyadi-u. 14.

Temetői munkákat olcsón vállalunk. Terveket s rajzokat dijtalanul készitünk. Tel. 7-24.

Kirdessen a Hajduföldben

Özv. **Lubinyi Lajosné** sz. **Vargha Róza** mint feleség, **Gabriella és Béla** mint gyermekei, valamint az alant irott rokonság nevében is mélységes fájdalomtól porig sujtva. de Isten bölcs akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a felejthetetlen jó férj, draga jó édes apa, testvér, sógor és rokon

Kubinyi Lajos

vállalkozó, a róm. kath. Iskolaszék tagja

fáradhatatlan életének 63 ik, boldog házasságának 28-ik évében f. hó 5-én délután 6 órakor a halotti szentségek ájtatos felvétele után az Urban elhunyt.

Drága halottunk földi részeit f. hó 7 én, vasárnap délután 3 órakor fogjuk a róm. kath. temető kápolnájában tartandó beszentelés után ugyanabban a temetőben végső nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmiseáldozat a megboldogult lelki üdvéért f. hó 8-án, hétfőn délelőtt fél 9 órakor fog az Egek Urának bemutattatni.

Debrecen, 1928. október hó 6.

Emléked örökké élni fog!

Testvérei: Petronella, Ida férjével Szilágyi Bélával, Lujza özv. Tirpák Sándorné fiával, Gizella özv. Tanczer Györgyné gyermekeivel, Jenő nejével és gyermekeivel, Zoltán nejével és gyermekeivel. Sógorsága: Vargha László nejével, Vargha Lajos nejével, Rankay Jenő fiával.

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,

Fő-utca 17. Bika-szálló mellett sarkon.

Folytonégő kályhák. Egyszerü és zománcozott takaréktüzhelyek. Kályha-előtét, tálcsák, fásládák. -- Egészségügyi-, háztartási cikkek, vasáruk igen olcsón.

Hirdetés

Eladó 1 darab homokfutó **folyó hó 9-én délelőtt 9 órakor** a volt Bábaképző-intézet telepén (Wesselényi-tér) tartandó nyilvános árverésen Megtekinthető ugyanott. Vételár azonnal kifizetendő.

Egyetemi Gazdasági hivatal.

Hirdetmény

Debreceni református egyházunk Csapó-utcai egyházrésze 60 tagot választ az egyházrészi tanácsba. Ezt a választást az elnökség **1928 október 16-ik napjának, keddnek délelőtt 8 órájára** a Nagytemplomba kitüzi és oda a Csapó-utcai egyházrésznek választásra jogosult tagjait meghivja. A választási eljárás a reggeli rendes istentisztelet befejezte után veszi kezdetét. Ha a szavazás elrendeltetik, az a Kálvintér 7. szám alatti református elemi iskolában fog megtartatni. Ennek az egyházrésznek azok a tagjai, akik a f. évi szeptember 30-án a Nagytemplomban megtartott ünnepélyes alakulásra meghivást kaptak. A választási eljárás az egyh. I. t.-c. 33—37. §-ai szerint fog lefolyni.

A debreceni református egyház elnöksége.

Hirdetmény

Debrecen állomás teherkiadási raktárában **f. évi október hó 10-én délelőtt 9 órakor** árverés tartatik, mely alkalommal eladásra kerül: 2 csomag szeretet adomány, 1 csom. textil áru, 3 hordó bor, 1 darab vasöntvény, 1 darab szalmarázó tengely, 1 rokosz egyengető lap, 1 darab köszörü állvány, 3 darab kisalaku uvas, 2 ktg vasredőny, 1 ktg vasáru ruddal, 1 zsák géprész, 2 darab vascső, 3 láda szappan, 4 csom. zsineg, 2 csom. pamut áru, 1 láda pamut szövet, 3 láda szabó vatta, 1 bál papiráru, 1 láda cukorka, 40 ktg gyalult parkett, 1 láda enyvezett fakeretek, 1 darab kézitáska, 4 darab üres ketrec, 1 ktg üres vesszőkosár, 1 bál zsák, 1 darab hinta ló, 1 darab gyuró tábla, 1 hordó zöld festék, 1 hordó málnaszörp stb.

Debrecen, 1928 október hó 5-én.

Némethy
raktárfőnök.

Debrecen szab. kir. város első foku közigazgatási hatósága.

33121—1928. B. szám.

Hirdetmény

Közlöm a város érdekelt lakosságával, hogy a m. kir. kereskedelmi miniszter ur 73558—1928. XI. számu rendeletével az országos vásárra szánt áruk munkaszüneti időben való csomagolása ügyében az alábbiakban rendelke el:

Az országos **vásárra szánt** árut a vásárra indulás időpontját közvetlenül megelőző legfeljebb három órán át olyan időben is szabad az üzlethelyiségben, mühelyben, raktárban, stb. csomagolni, továbbá jármüre rakni, a vásáron el nem adott s az iparos (kereskedő) telep helyére visszaszállitott árut pedig, a megérkezést kezvetlenül kevető legfeljebb három órán át olyan időben is szabad az üzlethelyiségben, mühelyben, raktárban stb. kicsomagolni, **kirakni és elhelyezni,** amely időben az ipari munkának (az árusitásnak) egyébként szünetelni kell s az üzlethelyiséget, mühelyt, illetőleg raktárt zárva kell tartani.

Debrecen, 1928. szeptember 27.

Dr. Vass Károly, városi tanácsnok, az elsőfoku közig. hatóság vezetője.

Téli kabátot

Téli öltönyt **Téli felöltőt**

Téli fiu kabátot

már most vásároljon, mert nagyon olcsón kapja Debrecen legnagyobb férfi-, fiuruha áruházában a

MagyarRuhaiparnál

Közvetlen a Bika-szálló épületében.

Hálók! Ebédlők! Uriszobák!
hajlitott székek s egyéb butorok legolcsóbban
Debreceni Faipar Rt. városi üziete Király-utca 4.
Telefon 3—41.
Kedvező fizetési feltételek. Megb'zható minőség.

Legjobb szórakozóhely a Boos-kai-téri **Meteor--mozi.**
Tulajdonos: **Csomor Gyula.**

Özv. vitéz Homorádi (Hampel Jenőné
épületüvegezési és képkeretező vállalat
Debrecen, Péterfia 37. Telefon 11—54.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a HAJDUFÖLD-ben
a DEBRECENI UJSÁG-ban és a
a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban.

Vastagabb betüvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

HÁZASSÁG

Német
kisasszonnyal conversálás céljából megismerkedne intelligens fiatalember. Cim a kiadóban 3104

Református
42 éves nyugdijas őrnagy, kincstári egyedárusitó vagyok 15—20 000 pengő évi jövedelemmel. Nőül vennék 30—38 éves ref. hölgyet 40—50.000 P hozománnyal. Bővebb felvilágositást nyujt: helybeli megbizottam (Mérnök) jelige alatt a Debreceni Ujsághoz 110

Önálló
keresztény kereskedő saját házzal, nyugdijjal nősülne, csakis komolyan gondolkozó urinőktől kérek leveleket „Legdiszkrétebb" jeligére. 1031

Házassàg.
Özv. 40 éves, józanéletü gazdálkodó saját tanyás földjén, szorgalmas özveggyel vagy hajadonnal kisebb vagyonnal is házasság céljából. „Háztartás" jelige alatt választ levélben kérem a kiadóba. 47

KIADÓ LAKÁS

Kiadó
2 szoba főtéren. Cim a kiadóban. 115

KIADÓ
Domokos Lajos-u. 15. alatt 2 szobás modern lakás novemberre. Viz vezeték, villany, házitelefon, baromfitartás. 1053

KIADÓ
Ondódon Vedres-dülőn az iskolánál 19 kat. hold föld tanyával és Bánkon 20 kat. hold föld tanyával. Értekezni Agárdi-u. 13. vasárnap, kedden 10—2-ig. 60

EGY
szoba, konyha kiadó Köntöskert, Töhötöm-utca 6. sz. 75

KIADÓ
azonnal Kerekes Géza-utca 33. két szoba, konyha mellékhelyiségekkel, kerttel, vagy anélkül. Értekezni Epreskert-utca 5—a. 83

SIMONYI-UTI
villamos megálló közelében modern villa, 3, esetleg 4 parkettes szobával, fürdőszobával kiadó. Értekezni: 121 telofannál. 3096

KÉT
szoba konyhával kiadó november 1-re. Bethlen-utca 27. 3105

VÉNKERTBEN
Domokos Lajos-utca 28. sz. alatt kettő szoba, előszoba, terrasz s mellékhelyiségekből álló uri lakás november 1-re kiadó. 1062

SZÉCHÉNYI-UT
21. sz. nagy telek, uri lakóház, istálló, góré, pajta, baromfi-, sertésól, virágos, zöldséges, gyümölcsös kert, vizvezeték, melegház, — kedvező feltéteekkel eladó, vagy november 1-re bérebadó. 1062-b.

Egy
utcai különbejáratu butorozott szoba 15-től kiadó. Csonka-utca 14. 112

Kiadó
szoba, konyha, gyümölcsös kerttel Boldogkertben. Értekezhetni Hunyadi-utca 12. 117

Irodának
vagy rendelőnek is alkalmas utcai 2 szoba butorral vagy anélkül kiadó. Miklós-utca 26. 1051

KIADÓ
3 szoba, konyha, kamara, előszoba, meleg urilak, 10 sertésre hizlaló, kert, minden elfogadható árért Ujkert, Lehel 39. 1057

KÉT
különbejáratu utcai bucai szoba irodának vagy garzon lakásnak kiadó Teleki-u. 98.

KIADÓ
utcai butorozott szoba fürdőszobával, esetleg konyhahasználattal Piac 10., II. 2. 1059

KIADÓ
azonnalra kényelmes családi ház egész udvarral, két szoba, konyha, kamara. Vizvezeték, klosett a lakásban Apaffy-u. 19. délután félháromtól ötig 69

EGY
szoba, konyha, fáskamara azonnal kiadó Csokonai-u. 11. szám. 74

Különbejáratu
utcai butorozott szoba kiadó Darabos u. 38.

Kiadó
azonnalra vagy november hó 1-re, Poroszlai ut 4 szám alsit 3 szoba mellékhelyiségek és 1208 □-öl kert szőllő Tócós kert Faiskola-u. 17 sz. alatt 1 kat. hold. luczernás, gyümölcsös Tócóskert Margit u. 12 sz. alatt 300 □-öl konyhakert, Csigekert, Honvédtemető utca 3. alatt két szoba, konyha kamara mellékhelyiségek és 664 □-öl kert és gyümölcsös Értekezhetni Kálvintér 11. ügyvédi iroda. 125

Egy
esetleg két szoba irodának, orvosi rendelőnek vagy lakásnak azonnal kiadó Piac 32 II. em, 126

Udvari
helyiségek lakásnak vagy csendes mühelynek kiadók. Batthyány utca 7. 84

Kiadó
2 ujonnan butorozott szoba. Cim a kiadóban. 114

3 szobás
udvari lakás november elsőre kiadó. Miklós-utca 39. 118

KIADÓ
udvari két szoba, konyha, fáspince november 1-re Nap-u. 16. sz. 1058

Butorozott
szoba kiadó állandó lakó részére Simonyi ut 9 1047

Butorozott
szoba intelligens egyénnek azonnal kiadó Cserepes utca 16 1043

Kiadó
különbejáratu szépen butorozott utcai szoba Batthyányi utca 5 sz. alatt 1036

Különbejáratu
esinosan butorozott fütött szoba kiadó. — Arany János u 16. Második lakás 65

Csinosan
butorozott szoba kiadó — Főtér 79 3085

Kapualatti
bejárattal két utcai elepánsan bu orozott szoba, előszoba fiatal gyermektelen házaspárnak vagy garzon urnak kiadó. Széchenyi utca 24 3087

Három szoba
konyha, kamra, villany, viz bevezetve, egész udvarral havi száz pengőért november 1-re kiadó. Homok utca 103 3070

Különbejaratu
butorozott szoba kiadó Széchenyi utca 6., — jobbra 3-ik ajtó 3067

Önálló
kis ház szoba, konyha kamara, verenda Simonyi ut 34 kiadó október 15 vagy november 1-re 1046

Kiadó
Mester ucca végén két szobás kis lakás nagy nyifott verendával, különálló ház és udvar. Értekezhetni Vár u. 8. 139

Butorozott
szoba, tisztán kezelt, különbejáratu kiadó 15 ére Burgundia utca 14. szám 1060

Homokkert,
Berta utca 10 sz. ház külön udvarral nov. 1-re kiadó, sertés és baromfióllal 91

Egy szoba
konyha, speiz, 300 □-öl földdel kiadó a Nyulas Rokkant telep. Értekezni József kir. herceg utca 15. szám, házmester. 1028

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó Bundi u 15, II. lakás. 5133

Kiadó
téli-nyári urilakás, három szoba, mellékhelyiségekkel, az egyetemhez és villamos megállóhoz közel. Kerttel vagy anélkül. Értekezhetni délelőtt a református hittudományi kar dékáni hivatalában. Kollégium, délután a Sestakert, Komlóssy ut 66. szám alatt. 5191

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó. Széchenyi-utca 6, jobbra 3-ik ajtó. 3067

Központban
külön bejáratu nagy száraz és tiszta butorozott szoba egy vagy két ággyal uri családnak október 1-től kiadó. Cim: Városház trafik, Piac-utca.

Kiadó
családi ház november 1-ére. 2-szer 2 szoba, konyha, 1 hold szőlő és gyümölcsös. — Andrássy ut 99., Sesta kert. 1032

Különbejáratu
tiszta butorozott szobát keresek 15 ére. Ajánlatot ármegjelö é - sel Főposta, postafiók 123. Telef. 1569 3078

UZLETEK

BORBÉLY- és fodrászüzlet forgalmas helyen berendezéssel vagy anélkül kiadó. Azonnal elfoglalható, Sámsoni-ut 9

Egy
borbély üzlet berende - zés eladó Értekezni lehet Széchenyi u. 14. az udvarban 3 ik ajtó. 73

Füszerüzletet
nagyobb szabásut a városban, vagy bárhol a külsőségen átvételre keresek. Ajánlatot a kiadóba Füszerüzlet" cimen 97

Üzlethelyiséget
Piac utcán vagy forgalmas mellékutcában keresek. Cim beadandó a kiadóba Üzlet 100 jeligére 3068

Üzlethelyiség
öt utcára nyiló gyönyörü téren kiadó Ajtó utca 26. 1050

Irodahelyiségnek
a kalmas 3 szobás lakás a Ferenc József ut 34. sz. I emeleten kiadó. Értekezhetni Hegedüs és Sándor R. könyvkereskedésében. 3008

Központban
3—4 autónak szilárd kőépület garagenak kiadó, esetleg mühelynek, raktárnak. Cim a kiadóban 3086

Üzlethelyiség
forgalmas helyen kiadó. Érdeklődni Hatvan utca 1. I. emelet. ügyvédi irodában. 3002

Kiadó
üzletnek, mühelynek 2 utcai helyiség. Hatvan u. 4/b. 1030

Mühelynek
2 szép helyiség kiadó. Péterfia utca 9., udvarban. 1029

Autógarage
öt kocsira egyenként is kiadó. Mester u. 28. 3041

Eladó
vendéglő a város központján teljesen felszerelve olcsón családi körülmények miatt, cim a kiadóban 1041

Kiadó
üzlethejyiség a Verbőcy és Deák Ferenc utca sarkán. Értekezhetni a Kereskedelmi és Iparkamari hivatalában 1040

ELHELYEZKEDÉS

Egy
csizmadiasegéd felvétetik. Vendég-utca 70. 98

Tizennyolc
év körüli izr. füszer-, esetleg terményszakmában is jártas fiatalembert keresek azonnali belépésre, teljes ellátás és fizetéssel. Ajánlatok özv. Farkasné, Biharnagybajomban cimre küldendők. 3091

Varrodába
tanulólányokat azonnal felveszek. Miklós Gizi, Csapó-utca 36. 3108

Volt kereskedők
jelentkezzenek szorgalmas munkával biztos megélhetést találnak. Phönix Biztositó, Simonfy-utca 1/a. 1055

Tanulólányokat
felvesz özv. Kelemen Béláné női divatterme Szappanos 3. 3074

Szabad
majoros kondásnak való fiával kerestetik. — Honvéd u. 74 1042

Gyakorlott
soffőrt keresünk teherautóhoz. Jelentkezés: 11—12 óra között. Cim a kiadó 3088

Délutánra
fiatal férfi bármilyen munkát elvállal éjjelre is, ugyanott gyeiekkocsi eladó, cim a kiadóban 1034

Kifutóleány
felvétetik Rakovszky, zongorakészitőnél Vi - kedvü Mihály utca 35 üzlet 64

Kezdő
varrólányt keresek azonnalra. Gyermek ruha varroda, Arany János utca 16 66

Szakácsnő
felvétetik Kossuth u. 15. szám 454

Gyakorlott
paplanvarróleány azonnal fölvétetik Széchenyi utca 18 3080

Kiszolgálónőt
vagy fiatal segédet keresünk, kinek megfelelő gyakorlata van, azonnali belépéssel — Deutsch Albert és Fia 3071

Ügynöki
vagy irodai állást keresek 2000 P kaucióval 38 éves családos vagyok, cim a kiadóban 63

Két
perzsaszőnyeg csomazó leány vidékre ajánlkozik. Értesitést Perzsaszőnyeg jeligére a kiadóba.

4 lóra
való istálló kiadó, — ugyanott körfürész eladó. Boldofalva u. 17. 7

Szarvasmarhát
feles telelásre elfogad Gábor Miksa füszerüzletében, Deák Fárenc utca. 22

Női
ruhák, kabátok olcsó árban, bluzok, pongyolák 3 pengőért készitek. Mester utca 31. 41

Egyetemi
hallgató irodai gyakorlattal, perfekt gépirót bármilyen irodai állást keres. Szives ajánlatot a Hajdufölddhöz kér „Szorgalmas" jelige alatt

ÁLLÁST KERES
bank és áruüzleti gyakorlattal. Mérlegképes jelige alatt a kiadóban. 42

KIFUTÓFIU,
15—16 éves, füszerüzletben felvétetik. Cim Márton Kálmán-utca 28 Nyilastelep. 3047

ÉJSZAKAI
kifutófiut keres a Debreceni Független Ujság kiadóhivatala. 3042

Egy
18—20 éves fiatal ember kondásnak felvétetik. Veres utca 9. sz. 4

Nagyobb
kifutó felvétetik a Kossuth gyógyszertárban, Piac utca 26. 3059

Bejáró
kislányt felveszek — Bika bérház, mozi udvar. Némethné. 61

Fehérnemü
varráshoz tanulólány felvétetik. — Széchenyi utca 7., emelet. 3061

Szövő vagy takács
mesteri vizsgával rendelkező iparost keresünk alkalmazásra. — Cim a kiadóban. 1026

Szakácsnő
felvétetik, Kossuth-utca 15. sz.

KERESLET

Pénzestársat
keresek biztos megélhetésü üzlethez, cim a Debreceni Ujságnál 80

ELLÁTÁS

Középiskolas
fiut vagy leányt teljes ellátásra elfogad iskolák közelében lakó orth. izr. uri család. Cim Kupfer füszeresnél József kir. hereeg utca 23 3072

Magános
nő egy nőt kvártélyra felvesz Kuruc utca 14 3081

AJÁNLAT

Zongorahangoló
Gärtner, Széchenyi u. 15. szám 5162

Paplant
készitek, javitok. Házhoz is megyek. Hivásra megjelenek. — varroda Hajó utca 20 80

VILLANY
villágitási berendezését mielőtt megcsinàltatnà kérjen dijmentes árszabást Polgár Imre elektrotechnikustól Csonka utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó szereléseket, javitásokat. — Üzemi zavarokat bármilyen időszakban azonnal javit. 99

jU
órajavitómühelyt nyitottam Sarok utca 2 sz. alatt, szakszerü jó munka jutányos árért jótállás mellett javitok. Nagyérdemü közönség pártfogását kéri tisztelettel Ligeti Antal.

Kétlámpás
rádió teljes felszereléssel és gázkályha eladó Dsapó utca 84. 102

Zongora
és német nyelv kettes csoport tanfolyam 8 pengő havi tandij. — Thaly Kálmán utca 12 3094

40 fillér
grizes nullás lisztl 30 fillér buzakenyér liszf Horváth lisztraktárban Dégenfeld tér 1 119

Veszek,
hitelesitett gyógyszertári mérleget hozzávaló sulyokkal vagy anélkül Drougeria — Batthyányi u 19. 71

Kölcsönöket
folyósitunk házakra, földekre, áru, értékpapir és egyéb tárgyi fedezetekre. A betétekre magas kamatot adunk Gazdák Bankja Kossuth és Batthányi utca sarok

Urilányok,
saját munkájokon rövid idő alatt szabni varrni megtanulhatnak Hunyadi u 8. varroda 130

Fuvarosok
egy szekér földért 1 pengőt fizetek gödör töltésre Szabolcsi u 89 sz Köntöskert 147

OPTIMIZMUS

Előadó: „Uraim és hölgyeim az önök intelligenciájára appellálok."
„Bulletin"

Tisztességes
bejárónő azonnal felvétetik. Timár-utca 50. sz. 109

Soffőr
állást keres azonnalra vagy 15-ére. Cim Mocsáry János Hajduszoboszló, Báthory-u. 261. 104

Egy
ügyes fiu tanuló felvétetik. Voith füszerkereskedő, Árpádtér.

Megbizható
fiatal fiat és mosogató asszonyt felvesz a Gambrinus. 76

Egy
szabad majorost keresek. Értekezhetni vasárnap a déli órákban, Nyil-utca 17. 81

Tisztviselő
elhelyezést keres. Könyvelésben, folyószámlavezetésben, levelezésben, gépirásban perfekt, több éves bankgyakorlattal, Kovács Mária, Hüvelyes-utca 1. 86

Házvezetőnőt
keresek intelligensebb keresztény uriasszonyt kis családhoz. Felvilágositást ad üzletvezetőség kapusa 1048

Villamos
szereléshez jóravaló napszámos fiuk felvétetnek. Fazekasnál, Piac 43. 127

Vincellér,
ispán, gazda uradalomba kerestetik, Gyakorlott a Mezőgazdasági tisztviselőket elhelyező irodában jelentkezhet. Hunyadi-utca 8. 129

Asztalos
tanuló fizetéssel felvétetik. Vangor Antal asztalosnál, Csapó-u. 9. 1052

Megbizható
ügynökök fizetés és magas jutalék mellett alkalmazást nyernek. Phönix Életbiztositó, Simonfy-utca 1/a. 1054

TERMÉSZETtudományi Közlöny és más könyvek olcsón megkaphatók Batthyányi-u. 10., trafik. 85

Zongora
hosszabb időre bérbeadó. Értekezni naponta délelőtt 9—1-ig Bercsényi u 36 141

Takaréktüzhelyek
a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig kaphatók Lakatos tanulónak fiu felvételik. Kandia 15 132

Zongorázni
akadémiai módszerre tanitok. Magyar nótát cigányosan, naturalistákat is elfogadok. — Villamost megtérítem. Péterfia 80, keresztépület.

ZONGORATULAJDONOSOK FIGYELMÉBE!
Dohnányizongorahangolója hangolást elvállal. Cim: Angol Királynő szálloda **Hermel József, a portásnál** 3084

Női kalap
alakitások 2 pengőtől készülnek Méliszalér 16 keresztépület 67

P plant
varrni háznoz megyek Cimet piplan jeligére a kiadóba kérem beadni. 81

Lipták Gyula
álmosdi nagybérlő 30—35 darab szarvasmarhát részes telelésre elvállal.

1 pengőért
négy fogásos ebéd. Kitünő házikoszt Csapó u 19 (Knoll ház) Udvaron közvetlen balra

Monogramhimző
szalon dr Szücs Andorné Szent Anna u 6 Telefon 670 4809

Zongora
órákat ad régi praxissal biró tanárnő. Kivánatra zenedében vizsgáztat. Magyar nótákat is tanit nagy eredménnyel, jutányosan. Cim a kiadóban

Kápitos
szaküzlet Piac utca 44 udvarban. Kész áruk és javitások legjobb beszerzési helye Varga József Telefon 16—54 6712

Pianino
és rövid zongora kapható Schmidt zongoraraktárában. 3095

Kipróbált,
nagytejü fejőstehenek kedvező részletfizetésre kaphatók. Onossay-utca 5. 3109

Kályhaezüst,
kályhalakk, fekete és olajfestékek minden szinben olcsón kaphat. Klein festéküzlet, Arany János-utca 10. Telefon 13—46. 3068

Használt
valódi termés köpala és zsindely jutányosan kapható. Kigyó-utca 4. 113

BOR
kiváló minőségü óbor literje 1.20, órizling 1.40 Gerstner Kálmán italkereskedésében, — Széchényi-utca. 121

Bérbeadó
jó hangu zongora — Bathyány utca 5. sz. alatt. 1007

Jószágtartók figyelmébe!
Trágyáját ne adja ingyen, mert azért szekerenként és pedig szin sertés trágyáért 3 pengőt, marhatrágyáért 2 pengőt, ló és vegyes marháért 150 fillért szekerenként fizetek, fuvart fizetem külön. Cim Pacsirta-u. 17. sz. 7160

Francia-németszakos
egyetemi hallgatónő nyelvoktatást, korrepetálást olcsón vállal. Cim a kiadóban. 3062

Porosz szén
mázsánként beszerezhető: 6.80 P. Rosenfeld Kálmán, Salétrom u. 12. sz. 3057

Zongorát
hangolok, javitok. Rakovszky zongoakészitő, Vigkedvü Mihály-utca 35. szám 7151

Ablakok
minden nagyságban készen kaphatók — Blattner Kálmánnál, volt Szív utca 14. 1006

Zálogház
Hunyadi-u. 14. előnyös kölcsönöket folyósit mindenféle tárgyakra és árukra. 4917

VÉTEL

Használt
ajtót, két darabot, kisebbszerü, egyszárnyast megvételre keresek Székényi utca 37 füszeruzlet 122

Szalmát
mult évit is veszek minden mennyiségben kazalszámra tejgazdaság özv Bleyerné — Szegényházzal szembe 70

Keresek
megvételre egy vetőgépet és egy hengert. Ajánlatot Vár utca 8 szám alá kérek 134

Vadászfegyvereket
butorokat, ebédlőszőnyegeket, kályhákat, hencsereket és mindenféle ingóságokat megvételre keres az Ingóságközvetitő 96

Szalmát
közeli tanyán veszünk nagyobb mennyiséget. Cimet Farkas virágüzletbe kérjük. 1023

Zongorát
modernt és jókarban levőt, azonnali veszek készpénzért Weinstock Áron, Tiszacsege. 3077

Vizlefolyó kagylót
használtat vennék — Péterfia utca 26. üzlet 1038

INGATLAN

Eladó
Bihari telepen 30 évre adómentes, gazdálkodónak alkalmas két szobás nyitott verendás uj ház melékhelyiségekkel, beton kuttal Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth utca 136

Eladó ház
sürgősen nagyon olcsó árért. Vargakert, K. Tóth utca 12. 108

Eladó
26 hold tanyás homok birtok város alatt, körut szélén 2 szobás gazdalakás, egy szoba cselédlakás és egyéb jó gazdasági épületekkel. Egy hold gyümölcsös, 5 hold szőlő, 2 hold akácerdővel. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 140

Eladó
ujonnan épült modern ház azonnal beköltözhető lakással Értekezni Homok 61. 88

Eladó
Eötvös utca 17. számu ház Értekezni Rákóczy utca 57. 93

Eladó
ház, három szobás lakás, nagy istálló, sertésól, göré vágóhidnál. Értekezni Schullernél, Diószegi ut 18. 3106

A Wolafka telepen
egy házhely eladó — Bajnoki u. 52 103

Eladó
egy házhely Mester utcai sorompónál. Értekezhetni — Gazdák Bankja Kossuth utca. 137

Eladó
a Mester utca végén a sorompó mellett egy két szoba konyha és nagy nyitott verendát magában foglaló kis ház Értekezhetni Vár utca 8 138

Haláp 138 sz.
hat hold szántóföld és egy hold szőlő eladó 3703

Eladó
Töhötöm utca 44 sz. ház 365 négyszögöl szőlővel azonnal beköltözhető lakással — Értekezni helyszinen. 107

Elladó
házak, földek, Eötvös utca 6. szoba, pince, istálló, kamra 17000 P Faragó u. 6 szoba, istálló, 22000 P Veres u. 6 szoba, pince, istálló 22000 P Gyöngyvirág u 5 szoba istálló 8000 P Malom u 2 szoba, magtár, hizlaló 15000 P Eötvös utca 16. szám. Papp 79

Eladó
Sestakert, Andrássi ut 39 sz. szőllő gyümölcsössel, 4 szobás lakással, sutőház, istálló melléképülettel. 87

Lakások
2. 3. 4 és nagyobb lakások rendes bérért bérelhetők a Mhté-ingatlanirodában. Piac-utca 30 3090

Bethlen utca
64. számu családi ház eladó. Értekezni lehet 96 3110

Eladó
Siófokon fenyvesben, penziónak is alkalmas emeletes nyaraló Kölcsey utca 12. 3076

Elutazás
miatt minden elfogadható árért sürgősen eladó egy kis családi ház, azonnal elfoglalható. Kisfaludi u 37. Csapókert 20

Eladó
ház 2 szoba, fürdő, üvegverenda, konyha, kamara, villany, gyümölcsös Honvédtemető utca 17 szám 19

HÁZTELKEK
eadása Bihary és Katz telepen. Tulajdonos: Sesztina-ut 6. Kisállomás mellett. 1019

Eladó
jövedelmező ház átadó üzletekkel, lakással, istállóval, kiadó bolthelyiség, két szobás lakás. Hatvan u. 55. 49

Eladó
azonnal elfoglalható ház a Homokkerl legelején, Oláh Károly u. 9. Értekezni lehet a tulajdonossal Oláh Károly utca 37, füszerüzletben 3075

Házhely
eladó Homokkert, Szoboszlay Papp István utca 15 1035

Házhely
szőlővel, kerités és lugasokkal eladó Hegyi Mihályné utcában fóut mellett, értekezni lehet Dienes iroda, Füvészkert utca 16 1044

Eladó
3 szobás mellékhelyiségekkel istálló, udvar gyümölcsöskert, beköltözhető István ut 14. 1040

ELADÁS

Gramofon
lemezekkel eladó. Megtekinthető Keszlernél, Széchenyi-utca 1. 105

Puld,
stelázsi és gyermekágy eladó. Arany János-utca 19. 3102

Eladók
télikabátok, iróasztalok Hatvan-utca 2. sz. alatt ügyvédnél. 1056

Vaskályha,
vaskonyha, cselédágy, lószerszám, silskin bunda, női kabát eladó. Hatvan-utca 4. 3100

Egy
ajtó tokkal eladó. — Nyomtató-utca 2.

ELADÓ HÁZAK:
Rákóczi 37. számu ház ötszobás modern lakással, autogarázzsal.

Thaly Kálmán utca 11. szám teljesen modern uri emeletes családi ház.

Mester utca 6. sz. ház modern lakásokkal

Garai utca 25 számu parkettes ház fürdőszobás lakásokkal — harmincezer pengőért.

József király herceg utca 22. számu nagyértékü ház minden elfogadható áron.

Szent Anna utcán nagy értékü emeletes ház továbbá Egymalom utca 9. számu bérház.

Kosuth-utcán egy családi ház és egy emeletes bérház.

Péterfia 52. számu ház több lakással és épit*ezésre alkalmas igen nagy telekkel.

Burgundián nyolcszobás uri ház nagy parikrozott udvaralr.

Széchenyi utcán egy földszintes és egy emeletes bérház.

Hatvan utca 64. sz. ház harmincezer pengőért.

József kir. herceg utca 11. számu ház huszonhat ezer ötszáz pengőért.

Arany János utcán öt szobás uri családi ház.

Miklós utcán több család ház.

Piac utcán emeletes bérház.

Baross utca 30. sz. ház harmincezer pengőért.

Magoss utcán nagytelkü ház tizenhat ezer pengőért.

Nagyállomás közelében, Késes utca 8. sz. ház háromszobás parkettes lakással.

Rendkivüli vételi alkalom, ujonnan épitett Árpád tér 38. számu emeletes ház, üzletekkel.

Hadházi utca 23. sz. uriház három szobás, fürdőszobás lakással, potom áron.

Simonffy utcán üzletes ház italmérési joggal, rendkivül olcsó áron.

Kölcsey utca 16 sz. ház beköltözéssel tizenötezer pengőért.

Vendég utca 53. sz. ház nyolezer pengőért.

Faragó utca 5. sz. ház tizenötezer pengőért.

Vasutasoknak igen akalmas, Boldogkertbe, Egyletkert utca 18. számu adómentes beköltözhető épület — nyolc ezer pengőért.

Vagongyár közelében, — Németh utca végén, adómentes beköltözhető szép ház hatezer ötszáz pengőért.

Házvevők figyelmébe

Házat vásárolni akaró közönség tudomására hozom, hogy összes meg bizásaimat nem teszem minden alkalommal közzé a lapokban, most csak azért teszem, hogy meg győződjenek, arról — hogy nálam a vásárló közönség a legjobb és legelőkelőbb helyen levő házaktól a legegyszerübb házakig igényeit a legjobban kielégitheti. Köztisztviselőknek módomban van egyes házakat lakbérük ellenében részletfizetés mellett eladni.

Eladó házhelyek:

Simonyi uton, továbbá a belvárosban több házhely, továbbá Erdősoron, Temető utcán, Bekecs utcán és más helyeken.

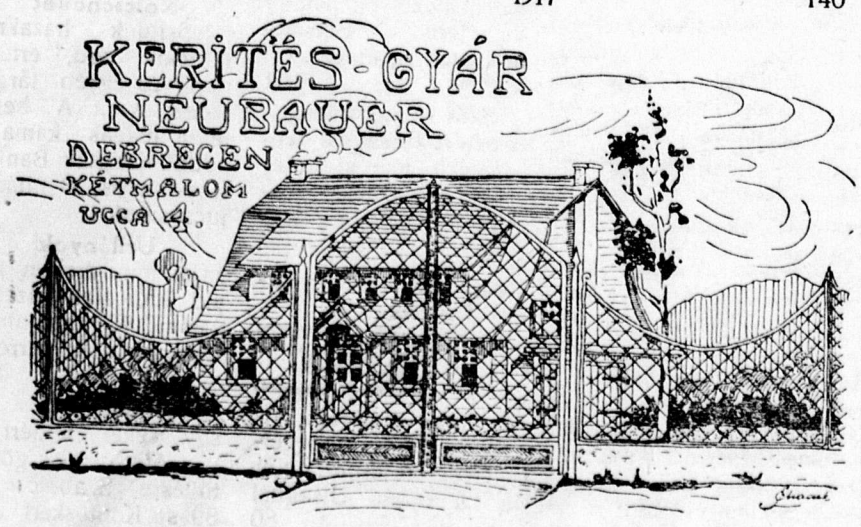
Eladó földek:

Ondódon a Fáy-dülőben három hold elsőrendü föld.

Vértesen husz holdas buzatermelő fekete föld rendkivül jutányos áron.

Városhoz közel huszonöt holdas tanyás birtok, továbbá az ország egész területén kisebb-nagyobb birtokok nálam kaphatók.

Iroda: Piac utca 30. keresztépület, — első emelet. Telefon szám: 14—53. 3089

PARENTHESY
ingatlanokat értékesítő irodája Piac utca 63. Telefon 5—43.

Eladó házak:

Miklóson nagytelkü bérház gazdálkodóknak is.

Werbőczin családiház.

Kandián emeletes uriház olcsón.

Töhötöm-utcán családi ház.

Tisztviselő-telepen emeletes és földszintes uriház.

Hunyadi utcán bérház.

Mezőgazdasági gépraktár épülete olcsón.

Sinay Miklóson olcsó uriház.

József kir. hercegen családiház.

Telekin családi és kisebb uriház.

Simonyi uton nagytelkü ház parkirozott udvarral, 3 és 4 szobás lakással olcsón.

Andrássy uton családi ház szőlővel.

Központon 5 lakásos bérház.

Belvárosban alápincézett bérház.

Köntöskertben kis családi házak.

Arany János-utcán harkos családi ház.

Böszörményi uton 2 szobás 600 □-öles ingatlan, 60 darab jószágra istállóval, nagyon olcsón.

Széchényi-utcán családi ház, alkalmas vétel.

Eladó földek:

240 holdas tanyával Szabolcsban.

45 holdas tanyával Fancsikán.

Biharban, Szatmárban eladó tanyásbirtokok.

15 hold szántó a város alatt.

Bérletek:

Biharban, Szatmárban, Hajduban, Szabolcsban állomás mellett.

Kiadó lakások:

Piac-, Deák Ferenc-Miklós-, Széchenyi-, Tisztviselőtelep, Komlóssy ut, Simonyi ut, Erdősor és a város minden részében 2—7 szobás teljes komfortos lakások.

Keresek

családi bérházakat és bérleteket. Ügyleteket gyorsan és törvényes keretek között bonyolitjuk.
Ingyenes tanácsadás.

Kirakat

rollóval, tokkal, üveggel, nehéz bolti vasajtó és szárnyas üvegajtó, komplett, olcsón eladó. Hunyadi-utca 23. Telefon 5—51. 3069

ELADÓ
Arany János 57. fürdőkályha, szőnyegszövő, női kosztüm, villanycsillár. 1061

Ablak,
ajtó, gerendák, faanyag, must eladó. Hatvan-utca 4. 3099

Férfiöltönyök
középtermetre, cipők, kalapok, szmoking mellénnyel, női télikabát eladó. Arany János-utca 63. 3093

Zongora-
gyakorlatra növendékek vállaltatnak. — Férfiruhák, nőiruhák, télikabát, szobaszőnyegek, tükör, különféle regények, antik butorok eladók. Szent Anna 34. 106

KÉZIKOCSI
kétkerekü, fedett árura szállitásra igen alkalmas, eladó Széchényi-u. 37., füszerüzlet. 120

ELADÓ
kut, szivattyuk, szivó, nyomó és egyes müködésüek, viztartány — 1400 literes — jutányosan Csap-utca 72. 123

EGY
komplett ebédlő plüss divánnyal, szénkályha, asztalsparhet, villanyluszter elköltözés miatt jutányosan eladó Baross-u. 14. Szabó. 111

POLITUROS
és vaságy sodronnyal, szőnyeg, falióra, kályhatálcák, szekrény, képek, könyvek, székek, edények, kamara stelázsi, konyhabutorok eladók Kossuth 61., emelet. 68

ELADÓ
3 és fél éves valódi vöröstarka bika tenyésztésre alkalmas, Nyil-u. 34. 78

SZIVÓ-
nyomó kutszivattyu, villanymotorral eladó Varga-u.23. szám. 124

EGY
egész és egy fél szép hálószoba eladó Hortobábyi-utca 13. 131

EGY
jó Singer-varrógép olcsón eladó, megtekinthető Széchényi-u. 14. szám, az udvarban 3. ajtó. 72

Fajgalambok
fajbaromfiak eladók Szabó Kálmán utca 45. Galambeleségért cserélek ! 1045

Vadásztáskák
fegyvertokok, tölténytáskák, szarvasaggancsok, kitömött madarak disztárgyak és mindenféle ingóságok legjutányosabban kaphatók az Ingóságközvetitőnél. 95

Jókarban
lévő gianinó eladó — Verbőczy utca 4 I. 7. 90

Eladó
használt jókarban lévő horoshordók. Miklós utca 21. 92

Kirakat
rollóval, tokkal, üveggel, nehéz bolti vasajtó és szárnyas üvegajtó komplett, olcsón eladó. Hunyadi utca 53. Telefon 5 51 3 69

Egy
jókarban levő használt szobabutor eladó, esetleg darabonkint is Széchenyi u. 2. 3082

Épitkezé hez
homokot olcsón eladnék Mikepércsi kövesutfélen, Rokhanttelep, Erdély u 5 jelentkezni Sz. Kovács István szatócsüzlet 3079

Alig használt
férfi télikabát eladó József kir. herceg u. 09 Ajtó 5 1039

Eladó
férfi bőrkabát, Raglán, női télikabát, libato l Katz telep Fenyőfa 16 1033

Takaréktüzhely
és teljes konyhabutor alig használt eladó — Komlóssy ut 12 455

Perzsabunda
kitünő állapotban, — erős alakra eladó Végh szücsüzletében 3089

Takaréktüzhely
és teljes konyhabutor alig használt, eladó. Komlóssy ut 12. sz.

Eladó
két vaskályha, egy polituros kredenc. Hatvan u 4/b. 1031

Eladó
világos kötött ruha és szobai vaskályha, Hajnal utcai bérház C. 3. 12

Gyönyörü
ebédlők, Schöb r ágyak, magános butordarabok, ágyak, szekrények, gyermekkocsik, f csillárok, vázák és mindenféle butorok legolcsóbba i kaphatók az Ingóságközvetitőnél 94

Kályhaezüst
kályhalakk, fekete és olajfestékek minden szinben olcsón kapható — Klein festékúz et, Ara y János 10 Telefon 13-46 3068

A KÜLFÖLD HUMORA

A BÉKESZERZŐ FASSIZMUS
Mig a nagyhatalmak dulakodnak, Itália maga köré gyüjti a Balkánállamokat.

„Il 420" Firenze.

Eladók
teljes ebédlő berendezés és más butorok, aranykeretes rokokkó tükör, vastraverzek és használt boroshordók. Batthyányi utca 5 sz. alatt 1037

Alig
használt bőrkabát 40 es boxcsizma, sárga kantár, szánkós lóra csörgő, lószerszám állvány eladó. Megtekinthető délutánonként Erőss Lajos utca 18 62

Zongora
rövid, kereszthuros, 3 pedálos sürgősen eladó. Piac u. 66. sz., sörcsarnok, 3083

Rádió
nyolclámpás, nagy Philipsz hangszóró, 140 voltos anód acumulátor, 4 voltos fütő acumulátor töltővel, komplett, legjutányosabban eladó, Grósz. Miklós utca 17 3079

Egy üstház
és egy 1 éves fejőskecske etadó. Cim a kiadóban.

Eladó
Vendég utca 10. sz. alápincézett modern uj épület, virágos udvarral. 1059

Irógép
eredeti amerikai gyártmány, kitünő karban olcsón eladó. Késes u. 32. 4774

Egy
két lóerős motorkerékpár üzemképes, 280 pengőért sürgősen eladó. — Szabó László Földes. 1027

Eladó
háló, ebédlő, bőrgarnitura, nagy tükör, antik komót, plüs divány, hencser, több butorok Széchényi-u. 8. Szentpéteri. 6142

Haláp
78. szám alatt szalma, csutka, tőrek, trágya azonnal eladó. Értekezni helyszinen. 2

Eladó
Sámsoni ut 12. számu ház, két szoba, konyha, spájz, verenda, mellékhelyiségekkel, jó vizü kut, a villamos megállótól 3 perc. 7104

Ezerjó
fajtiszta 2 éves gyökeres szőlővessző eladó. Fajborok magasfokuak literenként is a legalacsonyabb napiáron Arany János-u. 30. és Rásó Gyula-utca 2., vagongyár végében, az Öreg-tanya mellett.

Virágcserepek
és ablakszamyak eladók Kossuth u. 59.

DIENES JÓZSEF
ny. községi főjegyző Országos Földbirtokrendező Bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi irodája Debrecen, Füvészkert-utca 16. (Saját ház.) Telefon 14—98.

Eladó házak:

1. Központban emeletes, üzletes ház, — 100.000 pengő.

2. Simonyi-uti villa, 1600 négyszögöl parkkal, 150.000 pengő.

3. Nagy pékséggel, füszerüzlettel biró több lakásos ház, — 64.000 pengő.

4. Poroszlay uton hatszobás villa, — 55.000 pengő.

5. Méliusztéren nagy családi ház, 50.000 pengő.

6. Szent Anna utca 54. számu ház, 42.000 pengő.

7. Rákóczi utcai piac közelében parkettes lakással, 36.000 pengő.

8. Vigkedvü Mihály utca 16. Négyszobás. 36.000 pengő.

9. Domokos Lajos utca 26. Félemeletes. 36.000 pengő.

10. Széchényi ut 5. Négyszobás, fürdőszobás villa. 35.000 pengő.

11. Böszörményi ut 71. Egy holdas telekkel. 32.800 pengő.

12. Böszörményi ut 22. Háromszobás uj ház, nagy kerttel. — 32.000 pengő.

13. Libakert utca 12/b. Fenyves parkban négyszobás villa. 30.000 pengő.

14. Szegfü utca 10. sz. 987 négyszögöl telekkel. 30.000 pengő.

15. Pályaudvar mellett hatszobás, teljesen alápincézett ház, 25.000 pengő.

16. Erőss Lajos utca 3. Négyszobás, fürdőszobás. 25.000 pengő.

17. Andrássy ut 3. Palatetős villa, 1240 négyszögöl kerttel. 24.000 pengő.

18. Erdősoron négyszobás, teljesen alápincézett villa. 24.000 pengő.

19. Csapó utca 81. Négyezer pengő bérjövedelmmel. 24.000 pengő.

20. Jókai utca 12. Háromszobás beköltözhető lakással. — 22.000 pengő.

21. Csonka utca 9. Hatlakásos ház. 22.00 pengő.

22. Homok utca 7. Négylakásos, alápincézett ház. 22.000 pengő.

23. Kertész utca 5. Háromszobás és több lakással. 20.000 pengő.

24. Széchenyi ut 30. Nagy telekkel. 20.000 pengő.

25. Leány utca 4. Üzlettel és több lakással. 20.000 pengő.

26. Wesselényi utca 93. Négy lakással. 20.000 pengő.

27. Temető utca 24. Palatetős, uj üzletes ház. 18.500 pengő.

28. Létai ut 1/f. — Négylakásos, uj ház. 18.000 pengő.

29. Szabó Kálmán utca 41. Nagy lakással. 16.000 pengő.

30. Lehel utca 21. Háromszobás uj ház. 800 négyszögöl kerttel. 16.000 pengő.

31. Apaffy utca 30. Több lakással, üzlettel 18.000 pengő.

32. Rakovszky utcán ötlakásos ház. — 15.000 pengő.

33. Virág utca 42. Szép sorokház. 15.000 pengő.

34. Lahner utca 27. Háromholdas telekkel. 15.000 pengő.

35. Rother utca 10. Háromszobás, alápincézett lakással. 14.000 pengő.

36. Vendég utca 79. Háromszobás lakással. 14.000 pengő.

37. Gilányi utca 19. Háromszobás, nagytelkü ház. 14.000 pengő.

38. Rázsó Gyula utca 1. Háromszobás, — alápincézett ház. — 14.000 pengő.

39. Szeremley utca 18. Két darab kétszobás lakással. 14.000 pengő.

40. Könyves Tóth Kálmán utca 12. Három átadó lakással. 13.000 pengő.

41. Töhötöm utca 6. Kétszobás szép villa. 12.000 pengő.

42. Onossay utca 23 Üzlet, lakás, mühely, istálló. 12.000 pengő.

43. Gróf Tisza István utca 10. Háromszobás villa. 12.000 pengő.

44. Lehel utca 19. Palatetős lakóház és szőlő. 10.000 pengő.

45. Tordai Gábor utca 7. Háromszobás lakással, istállóval. — 11.000 pengő.

46. Gróf Leiningen utca 6. Uj, üzletes sarokház. 11.000 pengő.

47. Árpádtéren há-

romlakásos ház. 10.000 pengő.

48. Nyíl utca 15. Három lakással, istállóval. 10.000 pengő.

49. Dévai utca 11/a. Kétszobás jó lakással, szép kerttel. 10.000 pengő.

50. Jerikó utca 33. Kétszobás lakással, nagy kerttel. 10.000 pengő.

51. István ut 31/b. Uj, adómentes ház. 9.000 pengő.

52. Budai Ézsaiás utca 14. Kétszobás lakással, szép gyümölcsössel. 9.000 pengő.

53. Kerekes Géza utca 23. Magas, jó ház. 8.800 pengő.

54. Szabó Kálmán utca 47. Két lakással, üzlettel. 8.500 pengő.

55. Klapka utca 38. Négy lakással, pincével, istállóval. 8.400 pengő.

56. Dévai utca 21. Kétszobás lakással. 8.000 pengő.

57. Aczél utca 2. — Emeletes kis villa. — 8.000 pengő.

58. Beke utca 24. Háromszobás jó ház. 8.000 pengő.

59. Létai ut 1/h. Üzlettel, három lakással. 8.000 pengő.

60. Német utca 33. Palatetős, kétlakásos ház. 7.500 pengő.

61. Epreskert utca 17. Kétszobás lakás, istálló, nagy kert. — 7.200 pengő.

62. Lónyai utca 10. Négy lakással. 7.000 pengő.

63. István ut 34. Két szobás. 6.000 pengő.

64. Keresztesi utca 28. Jó ház, nagy telek. 5.300 pengő.

65. Keresztesi utca 20. Két lakás, istálló, góré. 4.800 pengő.

66. Dévai utca 30. Kedvező fizetési feltételekkel. 4.500 pengő.

67. Toldi utca 27. Adómentes uj ház. — 4.200 pengő.

68. Fenyőfa utca 17. Uj, adómentes ház. 4.000 pengő.

69. Kiss Áron utca 31. Azonnal beköltözhető. 4.000 pengő.

70. Kemény utca 5. Magas, jó ház. 3.500 pengő.

71. Rázsó Gyula utca 4. Huszonnégy havi részletre. 3.200 pengő.

72. Adrás utca 6. Uj ház, 300 négyszögöl kerttel. 3.000 pengő.

73. Puskás telep 56. Uj ház, 286 négyszögöl telekkel. 3.700 pengő.

74. Toldi utca 23. sz. 251 négyszögöl gyümölcsössel. 3.600 pengő.

75. Csalogány utca 5. Kétszobás. Részletfizetésre. 2.400 pengő.

Vidéki házak:

76. Pestszentlőrincen, Üllői ut 167. Négy szobás. 22.000 pengő.

77. Hajduszoboszló háromszobás. 18.000 pengő.

78. Rákosszentmihályon üzletes. 12.000 pengő.

79. Alsójózsán háromszobás. 6.000 pengő.

80. Alsójózsán kétszobás, 1240 négyszögöl telekkel. 3.200 pengő.

Házhelyek:

81. Erdősoron és Poroszlay uton négyszögölenként 18 pengőért.

82. Kinizsi utca 71. Hatszáz négyszögöl. 5.200 pengő.

83. Libakertben 300 négyszögöl 5.000 pengő.

84. Homokkertben 330 négyszögöl 11 pengőjével.

85. Ujvárosi uton négyszögölenként 10 pengő.

86. Diófa utcán négy szögölenként 8 pengő.

87. Rigó utcán négy szögölenként 2—5 pengőig, részletre.

88. Rázsó Gyula utcán 300 négyszögöl bekeritve 1.800 pengő.

89. Létai utca 26. — Háromszáz négyszögöl 1.500 pengő.

90. Vámospércsi utmentén 331 négyszögölesek 1.200 pengőért, részletre.

Szőllők:

91. Bocskayban hétszobás villával 20.000 pengő.

92. Bocskayban — négyholdas, urilakással 20.000 pengő.

93. Bocskayban egy holdas épületekkel. — 10.000 pengő.

94. Bocskayban — 2.000 négyszögöl 7.200 pengő.

95. Boldogkertben 1611 négyszögöl gyümölcsös 5.500 pengő.

96. Kinizsi utca 71. Hatszáz négyszögöl, bekeritve, 5.200 pengő

97. Király Ferenc utca 19. Hatszáz négyszögöl 3.400 pengő.

98. Martinkán 3000 négyszögöl. 10.000 pengő.

99. Alsójózsán 1240 négyszögöl, lakással 3.200 pengő.

100. Sárándon 495 négyszögöl 1.200 pengő.

Földek:

101. Szatmárcsekében 350 magyar holdas birtok 210.000 pengő.

102. Kisujszálláson 45 magyar hold I. osztályu kitünő kisbirtok 60.000 pengő.

103. Szabolcsban 80 magyar hold belséggel.

104. Penészleken 50 magyar hold 40.000 pengő.

105. Bánkon 33 kat. hold 39.000 pengő.

106. Ujlétán 47 hold szőlő és szántó 36.000 pengő.

107. Vámospércsi utfélen 8 hold 8.320 pengő.

108. Bellegelőn 89. alatt 2 hold 4.500 pengő.

109. Létai uton 4 kat hold 3.500 pengő.

110. Miskolc — szerencsi vasuti vonalon 30 magyar hold kitünő birtok 24.000 pengő.

Földbérlet

111. Kondoros partján 41 hold.

112. Bánkon 33 hold.

113. Hajduhadházon 45 hold.

Üzlet:

114. Nagyforgalmu tüzelő anyag telep, — uri lakással eladó.

Lakások:

115. Négyszobás: Széchenyi ut végén.

116. Háromszobás: Erdősoron és Szent Anna utcán.

117. Kétszobás: Nap Tímár, Vendég, Acél, és Honvédtemető utcán és Vénkertben.

118. Egyszobás: Vénkertben és Maróthy György utcán.

Parcellázásra ingatlanokat és azok értékesitését vállalom.

Keresek eladó házakat, házhelyeket, kiadó lakásokat, eladó földeket és földbérleteket.

Pénzkölcsönt vevőimnek dijmentesen szerzek.

Biztositások irodám utján a legelőnyösebben köthetők.

—

Az 1—118. sorszámok alatt feltüntetett ingatlanok kizárólagos értékesitésével megbizott: **Dienes József OFB. ingatlanforgalmi irodája Debrecen, — Füvészkert utca 16. szám.**

KIRÁLY KÁVÉ
MÉGIS A LEGJOBBAK
DEGENFELD TÉR 11

VEGYES

Építtetők! László András kőmüves és ácsmester tudomására hozza lakása változtatását, melyet Monostorpályi-ut 7. sz. alá helyeztem. Kérem régi építtetőim szives pártfogását továbbra is — Ajánlom magam a nagyérdemü építtetők figyelmébe, elvállalok minden e szakmába vágó uj, tatarozási és alakitási munkálatokat. Levelezőlapmeghivásra megyek. 5265

Kishegyesi uttól kisállomásig elveszett a pénzestárca, van benne 12 darab tégla bld. 10.000 téglautalvány meg pénz is — Megtaláló Hajnal utca 15. sz., Faragó Ferenchez adja be. 116

Elveszett kedden délután kulcscsomó. Megtaláló jutalomban részesül. — Réthy, Vigkedvü Mihály utca 49. 77

Beiráskor gpermeke szemét vizsgáltassa meg szemorvossal Löbl látszeresz 4772

Diák vagy diáklány kitünő teljes ellátást nyernek Bécsben előkelő ügyvéd családjánál. Levelek dr Lehnertl Wien, I, Schwertgasse 4 címére küldhetők 5275

TÁNCMULATSÁG vasárnap este a — „Gazduram" csárdában (Hosszupályi kövesutnál). 23

Megbizható szobainas felvétetik. Jelentkezni Miklós-u. 6. szám

A HAJDUFÖLD REGÉNYEI

A fejedelem stafétája

Irta: GYULA DIÁK

(30)

János hadnagy odaborult a fejedelem elé. Az pedig fölemelte, megölelte, megfogta a kezét és odatette az asszonya kezébe:

— Nektek adom a hitet! Őrizzétek addig a tavaszig. És várjátok, csüggedetlen, bizakodó szivvel, várjátok magatokban vagy az unokátokban vagy a késő ivadékokban, várjátok Rákóczit!...

És mintha az erdők, a fenyvek is rázugták volna:... várjátok Rákóczit.

Aztán ujból elindult a menet. Csak a hadnagy maradt ott az ut közepén, a Beszkid alatt, meg a párja. Meg a kocsija. És néztek, sokáig néztek a fejedelem után. Mindaddig, amig csak el nem tünt az ut kanyarodójában valahol messze. Akkor aztán a hadnagy mellére borult az asszony és sokáig sirtak mind a ketten.

Még egy utolsó, tépett, dereshaju kuruc ballagott el mellettük, Rákóczi után. Az még megszólitotta őket:

— Kegyelmed nem jön?

— Nem mehetek. Ordrét adott a fejedelem?

— Mire adott ordrét? Kicsoda kegyelmed?

— Istrázsa vagyok a Beszkiden. Vigyázó vagyok. Rákóczi utját őrizem!

A vén kuruc csodálkozva rázta meg a fejét.

— Itt marad, kegyelmed? Pedig immár jön a tél...

— Igen, most jön a tél. És nékem mindaddig tél lészen, amig erre nem jön a szabadság. De itt kell maradnom, mert a fejedelem parancsolta.

— Isten megáldja kegyelmedet!

— Kendet is bátyám...

Aztán elment az utolsó kuruc is. Többen nem jöttek. Lassan el kezdett szitálni a hó.

És akkor János hadnagy odaszólt a lengyel kocsishoz, aki ott gubbasztott a lovai előtt:

— Add ide a fejszédet!

És kivágott egy hatalmas szál fát. Az asszony és a kocsis szó nélkül nézték. Mikor a lábuk előtt hevert a kivágott óriás, megszólalt a hadnagy:

— Itt maradunk. Ez az első gerendája annak a háznak, melyben őrködni fog Rákóczi istrázsája.

Az asszony galyat hordott össze, tüzet gyujtott, a kocsis pedig egész nap ott segitett nekik. Este megállott a hadnagy előtt:

— Ne kergess el uram. Engedd, hogy itt maradjak. Senkim sincs. És nektek nagy a szomoruságtok, mert láttam a fejedelmetek könnyét.

És ott maradtak a Beszkid alatt, az ut első kanyarodójában. Fölöttük busongott a magyar határ, alattuk egy kis lengyel falu álmodozott.

*

Aztán elmult az első tél is. És minden füszál ujra kihajtott. Bihari János házatája megvidámodott. Fehér kecskék ugrálták körül, vetések zöldültek mellette — sovány, törpe, kis vetések — de mégis éltek! És egyszer arra vetődött vadászgatás közben az öreg Lubomirski herceg, a vidék ura és csodálkozva látta a viruló életet a Beszkid utja mellett. És evett az istrázsa kenyeréből. S attól kezdve nem szükölködött semmiben a kuruc. De őrizte a herceg erdejét is.

S aztán sokszor láthatták a jámbor ruthének, avagy lengyel parasztok, hogy elindul Rákóczi istrázsája föl a gerincre, kis fiut vezet a kezénél fogva s mögötte a házból csendes német dalok, avagy magyar virágénekek melódiája zeng valami szerelmes, szelid asszonyi szájról. És sokszor látták, amint megállt az istrázsa a gerincen, lenézett Magyarországba és megszólalt:

— Ez a föld itt a miénk. Rákóczi földje. És egyszer majd lemegyünk ezen az uton. De csak akkor, majd ha előttünk lesz a zászló.

Aztán hátrafordult és Lengyelország felé mutatott:

— És a zászlónak onnét kell jönni...

S azt is hallották jámbor emberek, amikor a kisfiu megkérdezte:

— És biztosan jön az a zászló?

— Biztosan. Lehet, hogy sem én, sem anyád, sem te nem éred meg, de akkor is várnia kell azoknak, a kik utánad élnek. Mert a zászló eljön!

*

Áll-é a ház a Beszkid utja mellett, nem tudom. De Rákóczi utját őrzik ma is. Tán magyarul sem tudnak, akik őrzik, de várják Rákóczit. Talán nem is Rákóczit, csak a zászlaját. És a tél még egyre tart. Hanem a tavaszt azért várni kell. Mert a fenyőfák még most is zöldek.

(Vége.)

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, József kir. h. u. 16 Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat.